PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Sąvaitraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Nr. 201 KETVIRTADIENIS, GRUODŽIO (DECEMBER) 9, 1937, TOONTO, ONTARIO METAI VI

DRAUGAS TIM BUCK GAVO 44,148 BALSUS

Stewart Smith

Tim Buck

J. B. Salsberg

J. McA. Conner

John Weir

William Denison

Tai Toronto miesto tarybos ir apšvietos komisijos nariai, išrinkti per gruodžio 6 dieną įvykusius balsavimus, ir draugas Tim Buck, generalis Kanados Komunistų Partijos sekretorius, gavęs 44,148 balsus, kas reiškia daugiau, negu trečdalis balsavusių torontiečių. Apie šių balsavimų pasekmes skaitykite pranešime.

Toronto Miesto Tarybon Pateko Net Penki Geri Ir Progresyviai Atstovai

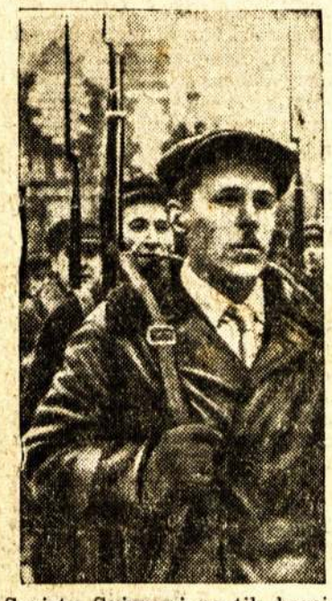

Sovietų Sąjungoj ne tik kareiviai turi ginklus, bet ir fabrikų darbininkai. Šis paveikslas parodo, kaip tie ginkluoti darbininkai maršavo Raudonąja aikšte lapkričio 7.

VIENYBĖS ARDYTOJAI APLAIKĖ DIDELIUS PRALAIMĖJIMUS

Daugiau, Negu Trečdalis Balsavusių Balsavo už Tim Bucką

TORONTO. — Praeitą pirmadienį atsibuvusieji Toronto miesto rinkimai parodė, kad torontiečiai per šiuos metus padarė milžinišką žingsnį linkui progreso. Kanados Komunistų Partijos generalis sekretorius, draugas Tim Buck, kandidatas kontrolieriaus vietai, gavo 44,148 balsus ir tik 254 balsais liko žemiau paskutinio išrinktojo. Pernai Tim Buck gavo apie 32,000 balsų, kas reiškia per metus laiko net virš 13,000 gavo naujų simpatikų. Kadangi visuos miesto rinkimuos dalyvavo 120,392 balsuotojai, tad paėmus draugo Tim Buck gautus balsus matome, kad pasiekta milžiniškų laimėjimų.

Be to, šiemet del keturių kontrolierių buvo pastatyti tik devyni kandidatai, iš kurių trys daug paskui Tim Bucką atsiliko, o keturi laimėjusieji mažai ką perviršino. Pats populiariausias gavo 60,665, antras 53,766, trečias 47,493 ir ketvirtas 44,402, o draugas Tim Buck 44,148 balsus. Taipgi pirmieji keturi tuos balsus gavo, kad juos rėmė visi stambieji buržuaziniai laikraščiai, o draugas Tim Buck vien darbininkiškos spaudos remiamas. Be to, šiais metais keliolika tūkstančių darbininkų neprileista prie balsavimų.

Draugas Stewart Smith, kuris pernai buvo išrinktas aldermanu tik truputį virš trijų tūkstančių balsų, šiemet gavo net 8,025 balsus ir išėjo pirmoj vietoj. Draugas J. B. Salsberg, kuris paskutiniuose dviejuose rinkimuose del vienybės ardytojų tik per kelis desėtkus balsų liko neišrinktu, dabar tapo išrinktu su dideliu perviršiumi, nežiūrint, kad ir dabar prieš jį buvo paleisios visos reakcinės jėgos ir nuo jo balsų nutraukimui buvo pastatytas reakcinis unijistas Langer. Tokiu būdu Toronto miesto valdybon tapo išrinkti net du komunistai aldermanais.

Apšvietos komisijon ketvirtane warde tapo perrinktas komunistas Weir, antram warde išrinktas C.C.F. narys ir didelis darbininkų vienybės šalininkas W. Denison, o penktam warde taipgi C.C.F. narys ir vienybės šalininkas J. McA. Conner. Tokiu būdu šiais metais Toronto miesto valdyboj sėdės ne du, bet jau penki pirmaeiliai už darbininkų reikalus kovotojai.

Dviejuose Toronto priemiesčiuose irgi tapo išrinkta po vieną progresyvų tarybininką.

Abelnai, Toronto miesto rinkimuose gauta netikėtini rezultatai, kurie parodo, kad daug miestiečių remia progresą ir stoja už darbininkiškų vadų išdirbtą programą.

VICTORIA, Gruodžio 8. — Britiškos Kolumbijos parlamentas studijuoja bilių, su kuriuo norima valdyti samdytojus ir darbininkus. Abiejoms pusėms, sako, leisią organizuotis, jei jos organizuosis "teisingiems" tikslams.

Sulyg to planuojamo biliaus visos organizacijos turėtų būti užregistruotos pas darbo ministerį ir už trukdymą į jas stoti būtų baudžiama iki $500.

Darbininkų su samdytojais sutaikymui turėtų būti išrinkta nuo abiejų pusių po atstovą ir vienas iš valdžios. Po šio arbitracijos komiteto sprendimo streikas, ar lokautas būtų draudžiama.

Progres. Kandidatų Laimėjimas Kanados Vakaruose

Brandon, SASK.—Praeitą sąvaitę atsibuvusiuose šio miesto valdybos rinkimuose progresyviai kandidatai aplaikė didelius laimėjimus. Buvęs aldermanas F. H. Yong laimėjo majoro vietą ir prie jo išrinkti dar kiti keturi progresyviai kandidatai miesto tarybininkais ir vienas į apšvietos komisiją.

Visus šiuos kandidatus statė tam tikras susivienijimo komitetas, į kurį įeina komunistų, C.C.F. partijos, unijų ir kitų progresyvių partijų atstovai. Iš vienuolikos pastatytų kandidatų šeši tapo išrinkti ir jie miesto valdyboj sudaro didžiumą.

Ispanijos Fašistai Bombardavo S.A.V. Ligoninę

MADRIDAS.—Praeito šeštadienio rytą Ispanijos fašistų orlaiviai net pora kartų užpuolė ant Tarancon mieste esančios amerikiečių ligoninės ir ją bombardavo. Taipgi sudaužė keletą namų, bet žmonių aukų nebuvo. Tarancon randasi už 50 mylių nuo Madrido į pietryčius.

Tuo pačiu laiku 20 lojalistų orlaivių užpuolė ant fašistų pozicijų tarp Zaragozos ir Huescos ir pridarė didelių nuostolių.

Iš Perpignano, Francijos, atėjo žinios, kad buvęs lojalistų Ispanijos ministeriu pirmininku, Largo Caballero, vyksta į Paryžių. Jis pareiškęs interesantams, kad jo santykiai su dabartine valdžia esą normalūs.

KANADOS ANGLIAKASIAI UŽSIKVIETĖ J. LEWISĄ

NANAIMO, B. C., Gruodžio 7.—Nežiūrint, kad Kanados reakcionieriai rėkia prieš Komitetą Industriniam Organizavimui ir jo įsteigėją ir pirmininką J. Lewisą, šio miestelio angliakasiai ant gruodžio 11 d. užsikvietė šį garsų organizatorių. Mat tą dieną įvyks jų unijos dvidešimts-penkmetinės sukaktuvės.

CHICAGO, ILL., Gruodžio 7. Devyniolikos dienų vaiko kraujuose buvo atrasta mirtingų perų, kurie medicinai yra dar nepažįstami. Vaikas sirgo malady liga. Perus įskiepijo į 8 peles ir seks ligos pobūdį.

Anglijoj Spauda Nerimauja Del Nazių Veikimo Kanadoj

LONDONAS. — Pastaruoju laiku Anglijos laikraščiuose svarbiausiais klausimais tapo fašistinis judėjimas Kvebeko provincijoje ir Anticosti salos klausimas.

Praeitą sąvaitę Montrealo Gazette pranešė, kad švento Lauryno įlankoje esanti sala Anticosti bus parduota Vokietijos kapitalistams. Iki šiol ant šios salos esančius turtus valdė viena popierio korporacija. Saloj yra apie 4,000 gyventojų ir ji stovi stačiai prieš švento Lauryno upės įtaką. Netoli pro šią salą praplaukia visi iš Europos į Kvebeką ir Montrealą plaukiantieji laivai. Nekurie pranešimai sako, kad Vokietijos inžinieriai ir nazių lyderiai jau vyksta apžiūrėti salą. Ant šios salos Vokietijos sindikatas budavosiąs fabrikus.

Tačiau ši sala turi svarbios strateginės reikšmės, o kita, ji taps nazių propagandos centru Kanadoj. Šiuo klausimu susirūpino ne tik Anglijos karinė vadovybė, bet ir visa spauda.

Daily Herald nurodo, kad Kanados socialinė krikščionių partija fašizmo siekia tokiais pat keliais, kaip ir Hitleris siekė, ir vaduojasi nazių komanda. Toliau laikraštis perspėja, kad ateina laikas, kada Kanados žmonės turės prieš tai veikti.

S.S.R.S. ŽMONĖS PAMINĖJO KONSTITUCIJOS SUKAKTUVES

MASKVA, Gruodžio 6.—Daugelis dešimčių tūkstančių Sovietų Sąjungos žmonių demonstravo ir paminėjo pirmąsias staliniškos konstitucijos metines sukaktuves. Milžiniškas susirinkimas atsibuvo Ukrainos sostinėj Kijeve. Stalingrade tiesioginiai buvo paminėta kaipo staliniškos konstitucijos šventė. Kharkove, milžiniškam vakariniam mitinge dalyvavo 260,000 žmonių. Didelis susirinkimai buvo Maskvoj, Leningrade ir kituos miestuos.

Sam Lawrence, C.C.F. veikėjas Hamiltone, buvęs Ontarijos seimo nariu, pereituos Hamiltono miesto tarybos rinkimuos išrinktas į kontrolierius.

Ispanijos Komunistai Ragina Boikotuoti Franką

BARCELONA, Gruodžio 7.—Ispanijos Komunistų Partijos Centralinis Komitetas savo laikraštyje Frente Rojo atspausdino 16 plenarinės sesijos tarimus ir rezoliucijas, ragindamas viso pasaulio darbininkus boikotuoti generolą Franką nutraukiant prekybą su juo. Pasaulio darbininkai į tai privalą atsakyti streikais.

Taipgi Ispanijos Komunistų Partija ragina viso pasaulio socialistus, komunistus, darbininkiškas ir demokratiškas organizacijas vienytis ir su tuo pagelbėti Ispanijos liaudžiai laimėti sunkią kovą.

Rezoliucijose nurodoma, kad puolus šiauriniam frontui, Ispanijos respublikai gręsia desperatiškos atakos, todel komunistai kviečia ir Ispanijos žmones prie glaudesnės vienybės ir visų žmonių įtraukimo į kovą.

ROMA, Gruodžio 7. — Žurnale Mediteraneo Italijos fašistai giriasi, kad laike devynių mėnesių jiems pavykę numušti 355 lojalistų orlaivius, ir tik 10 d. laikotarpyje numesta 300 tonų bombų.

Asturijos Mainieriai Dar Vis Laikosi

Madridas. — Sulyg generolo Franko, Asturija turėjo būti "išvalyta," bet praeitos sąvaitės gale jis paskelbė, kad dar valąs. Mat daugelis Asturijos mainierių iki šiam laikui užsiliko kalnuose pasislėpę, jiems simpatiški kaimiečiai atgabena maisto, o jie iš kalnų kartas nuo karto pasirodo ir veda kovą su fašistų sargybomis.

Taipgi tūkstančiams asturiečių su ginklais pavyko pabėgti per fašistų valdomas teritorijas į Aragono frontą, kur dabartiniu metu jie vaidina labai svarbų vaidmenį.

Praeitos sąvaitės gale fašistai mėgino pralaužti lojalistų frontą į pietvakarius nuo Toledo, bet netikėtai jie užėjo priešais lojalistų paslėptus kulkosvaidžių lizdus ir aplaikė didelius nuostolius.

STUDENTAI VEDA KAMPANIJĄ UŽ BOIKOTAVIMĄ JAPONIJOS

NEY YORK. — Suvienytų Valstijų studentų unijos, įvairios unijos ir taikingos grupės veda plačią kampaniją už Japonijos prekių boikotavimą. Ypatingai smarkią propagandą varo studentės, kad moterys nepirktų japoniško šilko.

Michigane, Wayno universitete net 400 studentų davė savo parašus, kad boikotuos japoniškas prekes.

VOKIEČIAMS LABAI IKIRĖJO HITLERINIS SALIUTAS

Dresden, Vokietija, Gruodžio 7.—Vadinamo darbo fronto lyderiai šiandien išleido raštišką įsakymą, pažymintį, kad jei Vokietijos darbininkai nenori būti priskaitytais prie anti-nazių, tai susitikę savo draugus neprivalo sakyti "gerą dieną" ar išreikšti kitą kurį civilizuotą pasveikinimą, bet pakelti ranką ir šaukti "Heil Hitler."

Mat paskutiniu laiku daugumai vokiečių atsibodo rankų kilnojimas ir net viešose vietose pradėjo sveikintis paprastu civilizuotu būdu.

JAPONAI JAU VISAI NETOLI NANKINGO IR MANO GREIT PAIMT

CIVILIAI GYVENTOJAI PANIKOJ, O KARIUOMENĖ PASIRUOŠUS GINT

Jau Dega Visi Nankingo Miesto Priemiesčiai

SHANGHAI, Gruodžio 7. — Japonų kariuomenė jau atžygiavo netoli Kinijos sostinės ir mėgina pereiti per Nankingo sienas. Nankingo priemiesčio Chinkiango 150,000 gyventojų pateko didelėn panikon, kada kinai, nepajėgdami apginti, padegė miestą. Tuo pačiu laiku ant Nankingo užpuolė 90 japoniškų orlaivių ir šį milijoninį miestą paskandino ugnyje.

Nankingo vartai galutinai uždaryti ir viduje susikoncentravo apie 300,000 kiniškos kariuomenės. Bet tėmytojai teigia, kad kova gal užtruks tik keletą dienų ir miestas turės pasiduoti japonams. Degantis miestas visai užblokaduotas ir niekas negali iš jo išbėgti.

Dauguma užsienių atstovų Nankingą apleido prieš kelias dienas, tarp jų ir naziškos Vokietijos atstovas. Shanghajaus žiniomis, šiandien Nankingą apleidęs ir generolas Čiang Kai-šekas su savo žmona.

Šiaurės Kinijoj susiorganizavo 100,000 komunistinių partizanų ir japonams daro įvairias kliūtis.

Hankowe pradėjo treniruotis net trijų Peipingo universitetų studentai, kurių dalis keliaus po miestelius ir kaimus beaiškindami, kad reikalinga gintis nuo japoniškų užpuolikų, o kiti bus pasiųsti į frontą.

MIRĖ GENEROLAS S. ŽUKAUSKAS

Kaunas.—Lapkričio 23 dieną nuo širdies ligos mirė generolas Žukauskas, kuris net keliais laikotarpiais buvo Lietuvos kariuomenės vadu. Nuo 1928 metų buvo atsargoje.

Konservativai Prie Rinkimų Rengiasi Vogčiomis

LONDONAS, Gruodžio 7. — Anglijos darbininkiškas dienraštis Daily Worker nurodo, kad Anglijos konservativiškų pažiūrų partijos turi sudariusios suokalbį staigiai paskelbti rinkimus ir laimėti "nacionalę" valdžią. Jų rinkiminės mašinos paruošimui reikalinga šešių mėnesių laiko.

Žymiausių Anglijos ekonomistų ir valdžios statistikų apskaičiavimu, greitoj ateity įvyks didelis industrijos sukrėtimas, todel konservativai stengiasi, kad tais laikais jie būtų valdžioje. Tam daro slaptus prisiruošimus. Tų pasiruošimų dalimi skaitoma ir lordo Halifakso kelionė pas Hitlerį, kur padarė pasitarimus su Vokietija ir Italija.

Tokius Požymius pastebėjo ir parlamento narys Herbert Morrison. Jis perspėjo, kad Anglijos žmonės būtų pasiruošę atmušti konservatyvų planuojamas suktybes ir greitai imtųsi suvienyto darbininkiškų ir demokratiškų jėgų veikimo.

JUGOSLAVIJOS FAŠISTAI IŠTREMIA RAŠYTOJĄ

BELGRADAS, Jugoslavija,—Gruodžio 6 dieną fašistinė Jugoslavijos vyriausybė pranešė Anglijos piliečiui, Reuterio žinių agentūros atstovui ir New York Times korespondentui, kad atimamas iš jo leidimas gyventi Jugoslavijoj ir laike trijų dienų privalo išsikraustyti iš fašistinės Jugoslavijos.

Sovietų vadai daugiausia atydos kreipia į vaikučius ir jaunimą. Už tai jaunimas visur karštai sveikina savo vadus ir Sovietų valdžią. Paveiksle matom jaunuoles sveikinant draugą Staliną laike lapkričio 7 apvaikščiojimo Maskvoj.

Fašistai į Teismą Atvyko Pilnoje Uniformoje

MONTREAL, Gruodžio 7.—Šiandien Montrealo teisme buvo gražaus juoko, kada pusplikis vietinių fašistų varijotų vadas, Gabriel Lambert, norėdamas padaryti įspūdį, į teismą atvyko apsivilkęs tamsiai mėlynais marškiniais ir ant jų užsisiuvęs svastiką. Jį atlydėjo jo asmens sargyba.

Fašistinis varijotas buvo kaltinamas už kurstymą studentų prie riaušių, kada spalio 22 turėjo kalbėti Tim Buck ir Francijos parlamento narys Castes.

Advokatas Calder išjuokė jo uniformą ir pastebėjo, kad teisman privalėtų ateiti švariai apsirengęs. Užraudęs varijotas aikinosi, kad esąs fašistų vadu, todel tokiu pasirodąs ir teisme.

Po to, tarp teisėjo ir progresyvio advokato kilo diskusijos, ką tas varijotas atstovauja. Advokatas paklausė teisėjo, ar jis tik neatstovauja Hitlerio armiją? Teisėjas atsakė, kad apsirengimas neatatinka nei Hitlerio, nei Mussolinio uniformai. Tada advokatas Calder pastebėjo, kad tas tipas atstovauja kanadišką "fiurerį" Arkandą.

Byla buvo atidėta. Fašistas padarė hitlerinį saliutą ir kitų varijotų buvo išlydėtas iš teismo.

Buržuazija Tim Bucko Neįsileido Tik Per Sukčybes

TORONTO, ONT.—Kiek teko patirti, tai daug progresyvių Toronto lietuvių negavo tesių balsuoti, nors jie turėjo gauti tas teises. Buvo net tokių atsitikimų, kad seni balsuotojai buvo išbraukti iš balsuotojų sąrašo ir negavo teisės balsuoti.

Prie to, yra manoma, kad balsų skaičiavime buvo netikslumų. Kitais metais rezultatus paskelbdavo labai greitai, o šiemet net už keturių valandų tikrų žinių nebuvo. Kai kas mano, kad po vieną kitą balsą kiekvienoj subdivizijoj nusukus iš Tim Bucko buvo atimta apie 900 balsų. Žinoma, nevisose subdivizijose buvo galima nusukti, bet kitose buvo galima ir po daugiau.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ SĄVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $2.00; pusei metų $1.00. Visur kitur metams $2.50; pusei metų $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

AR BŪTŲ GALIMA LIAUDIES BALSĄ PADIDINTI AR PATANKINTI

Iš sveikinimų Liaudies Balsui matyti, kad daugelis kanadiečių pageidauja, kad Liaudies Balsas išeitų tankiau arba būtų padidintas. Už tai čia panagrinėsime kiek konkrečiau, ar būtų galima jį patankinti arba padidinti.

Kad laikraštį padidinti iki 8 puslapių, reikia dar vieno darbininko mažiausia. Jei mokėti jam tik po 10 dolerių į sąvaitę, po kiek dabar gauna Liaudies Balso darbininkai, tai reiktų $520 daugiau, negu dabar reikia. Prie to, padidėtų ir kitos išlaidos. Galima sakyti, kad mažų mažiausia reiktų pridėti visą tūkstantį dolerių prie to, kiek dabar išleidžiama. Vadinasi, vietoj tūkstančio dolerių, per šį vajų reiktų sukelti du ar net daugiau.

Jei laikraštį patankinti, sakysime, jei išleisti du kartu į sąvaitę, tokio dydžio, kaip dabar yra, reiktų vesti vajų už kokius $5,000, vietoj $1,000, nes du kartu per sąvaitę leidžiant reiktų dvigubai daugiau darbininkų. Taipgi spaustuvė ir paštas paimtų daug daugiau.

Tiesa, leidžiant du kartu į sąvaitę galima būtų pasitenkinti keturiais puslapiais. Bet ir tokiame atsitikime reiktų dar vieno darbininko ir apie pusantro tūkstančio dolerių daugiau aukų. Mat leidžiant du kartu tektų jau du kartu spausdinti, du kartu siuntinėti.

Ar šios kliūtys galimos nugalėti dabartiniu laiku? Atrodo, kad kol kas negalimos. Didoka suma. Prie didesnio arba tankesnio laikraščio galima būtų eiti, jei būtų galima gauti bent 600 naujų skaitytojų. Tuomet nereiktų tokių didelių finansinių vajų. Ar galima būtų gauti tokį skaičių skaitytojų? Aišku, kad galima. Gal nebus galima gauti vienais metais, tačiau per du ar tris metus bus gauta. Tuomet bus galima eiti prie didesnio ar tankesnio laikraščio. Ant kiek bus pasekmingas (naujais skaitytojais) šis vajus, ant tiek paartės tas laikas, kada Kanados lietuviai galės realizuoti tolimesnius savo troškimus laikraščio reikale.

KAIP SUPUOLA SU REAKCIONIERIAUS DUPLESIO ATAKOMIS ANT DARBININKŲ JUDĖJIMO

Kad trockistai ir sklokininkai dirba iš vieno su fašistais, puikiausiai parodo įvykiai Montreale. Kaip tik Duplesio kazokai pradėjo atakas ant darbininkų spaudos, organizacijų ir unijų, tuojau pasirodė ir trockistai su sklokininkais. Iš Ispanijos sugrįžęs trockistas Krem paleido savo smalą prieš progresyvius darbininkus, prieš liaudies frontą, taip reikalingą atmušimui reakcijos, fašizmo. Paskui tą atsekė lietuviškas sklokininkas Stilsonas su atakomis ant liaudies fronto ir komunistų.

Darbininkai turi saugotis trockistų ir jiems talkininkaujančių sklokininkų, nes tie elementai yra geriausi fašistų draugai. Jie tarnauja fašistams ne tik ardydami organizacijas, bet ir policininkais. Du Montrealo miesto trockistų vadai atvirai pasirodė kaip policininkai. Apsimetę "revoliucionieriais" jie lando po darbo žmonių organizacijas ir junijas ir šnipinėja fašistų naudai. Jie yra pavojingi ne tik komunistams, bet bile progresyvei, priešingai fašistams organizacijai.

KAIP LIETUVOS PONAI RŪPINASI UŽSIENYJE GYVENANČIŲ LIETUVIŲ IŠNAUDOJIMU

"Reiktų pastudijuoti tuos kraštus, kur dar galima kolonizuotis, tikėtis gerų ekonominių perspektyvų ir mažiausių ištautėjimo pavojų," rašo prof. K. Pakštas, Pasaulio Lietuvyje, kurį išleido DULR. "Tautiniu atžvilgiu geresni mums bus kraštai, kur mes rečiau būsime verčiami santykiauti su baltosios rasės žmonėmis. Reikia ieškoti tam tikros pusiausvyros tarp rasinės izoliacijos ir ūkiškos komunikacijos.

"Būt gera, jei kolonijos produktai atitiktų mūsų importo reikalavimus ir tuo būdu sudarytų gerą objektą mainams su metropolija."

Kitoj vietoj sako: "Pradžią lengviau būtų padaryti Brazilijoj ir Argentinoj, nes tuose kraštuose jau turime daug tūkstančių lietuvių, iš kurių gal būt galima atrinkti apie 2,000 ar 3,000 šeimų, turinčių bent truputį sutaupų ir pasižyminčių darbštumu, padorumu ir blaivumu. Tad ir reiktų ten atidaryti kurio didžiojo Kauno banko skyrių, išstudijuoti padėtį, išpirkti žemių ir duoti jų lengvam išsimokėjimui. Tuo pačiu metu reiktų pradėti studijas ir kitų tinkamesnių kraštų Afrikoj ir Okeanijoj, gal net Kanadoj, kur yra irgi nemaža lietuvių, norinčių įsigyti žemės."

Lietuvos bankai per varžytines prisiplėšė turto iš Lietuvos valstiečių, tai dabar nori eksportuoti į užsienį, kad įdėti į ūkius ir sunkti lietuvių prakaitą.

Kaip Kanados, taip ir kitų šalių kapitalistai ir jų bankai duoda užtektinai žemės "lengvam išsimokėjimui." Bet tas lengvas išsimokėjimas visuomet baigiasi liūdnai—mokėjus, mokėjus reikia pabėgti. Kol ūkininkų produktų kainos priklausys nuo tų žmonių, kurie turi bankus ir duoda "lengvam išsimokėjimui," tol niekas negalės įsikurti ant ūkių. Lietuvos ponai taipgi nemokės aukštesnių kainų. Jie Lietuvoj šaudo žmones už tai, kad jie reikalauja aukštesnių kainų už savo gaminius.

Užsienyje gyvenanti lietuviai gali patys susitvarkyti savo gyvenimą be lietuviškų fašistų. Vieno, ko jie nori, tai kad fašistai laikytų savo nagus nuo užsienio lietuvių kuotoliausiai. Užtenka išnaudotojų ir ant vietos, be Kauno bankų.

KODEL KAPITALISTINĖ SPAUDA TIEK DAUG RAŠO APIE FAŠISTŲ STIPRUMĄ

Kanados didlapiai, o ypatingai Kvebeko provincijoj, rašo, kad Kvebeko provincijoj yra 80,000 fašistų; kad jie rengiasi didelėms demonstracijoms; kad jie valdžią paimtų į kelias dienas, jei tik norėtų, ir t.t. Kodel ji taip smarkiai pučia tą fašistinį burbulą? Ar ištikrųjų fašistai tokie skaitlingi ir tokie galingi?

Nors negalima neigti tų faktų, kad Kvebeko provincijoj yra ir fašistinių organizacijų, tačiau reikia pasakyti, kad fašistai ir jų talkininkai perdeda. Fašistai savinasi daugelį ne fašistinių organizacijų. Jie savinasi visas, kurios tik nedalyvauja priešfašistiniame judėjime, nors tuo pačiu laiku nepritaria ir fašistams.

Tikrų fašistų Kvebeko provincijoj nėra nei dešimtos dalies. Jie tik garsinasi. O tokio garsinimosi tikslas pabaidyti dar abejojančius žmones, kad jie laikytųsi nuošaliai nuo to judėjimo, kuris kyla prieš Duplesį ir kitus reakcionierius. Jie mano, kad kuomet žmonės matys, kad labai didelis pavojus iš fašistų pusės, visi tylės ausis suglaudę, kad nepasirodyti, kas esą. Panašiai daro ir Ispanijos liaudies priešas Frankas. Jis irgi daug kartų pasigyrė, bet pagyros ir paliko pagyromis.

Kvebeko provincijos darbininkams ir visiems kitiems progreso mylėtojams nereikia nusigąsti, imti fašistų propagandą už gryną pinigą. Surėmus visas progresyves jėgas galima fašistus atremti. Jie nėra taip galingi. Jie jau keli metai atgal gyrėsi su 80,000, bet tas skaičius nepaaugo.

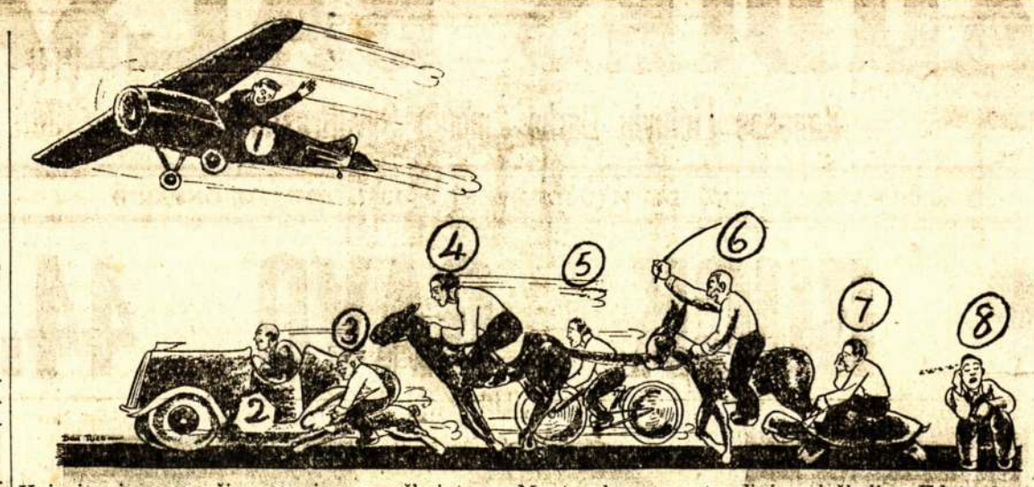

Kaip jau jums yra žinoma, visos Kanados lietuvių kolonijos leidžiasi į Liaudies Balso vajaus darbą. Šiame paveiksle vaizduojamas kolonijų ūpas. Winnipegas geriausiame ūpe; pinigus ir prenumeratas Torontan gabena orlaiviu, nes tiesaus kelio iš Winnipego į Torontą nėra—dar neužbaigtas. Montrealas mano Winnipegą pralenkti su automobiliu. Torontui nėra reikalo toli važiuoti, todel jis tenkinasi su kraliko žingsniu. Iš Sudburio kelias blogas, tai prenumeratas neša raiti. Ontarijos miškų darbininkai naudoja dviračius, nes jie gali naudotis Trans-Kanadiniu vieškeliu. Edmontonas ir apylinkė atrodo kovingiausiai. Hamiltonas taipgi netoli, todel mano laimėti lenktynes jodamas ant čarapoko. Windsoras kolkas galvoja, ką daryti. Turbūt nori pasigauti naują fordą ir visus pralenkti.

Nekuriais Kanados Lietuvių Reikalais

Nacionalio Organizatoriaus Obalsis Neįgyvendintas

ALDLD nacionalio organizatoriaus K. Kilikevičiaus iškeltas obalsis gauti bent 100 narių į ALDLD, kad šimteriopai užpildyti draugo Bolio Alksnio vietą, liko neįgyvendintas, nors daugelis kuopų buvo užsidėję kvotas gauti po desėtką naujų narių.

Tiesa, gal tą obalsį nustelbė kitos kampanijos, tuo kartu pasitaikiusios, tačiau tuo negalima pasiteisinti. Kitos kampanijos kartais dar padeda. Visa bėda, kad draugai ir draugės, lanką darbininkus kitais reikalais, užmiršta organizacijų stiprinimo reikalą, užmiršta pakalbinti stoti į kurias nors organizacijas.

Ateityje reiktų daugiau atydos kreipti į iškeltus obalsius ir stengtis juos įgyvendinti, nes neįgyvendinimas iškeltų obalsių daro blogą efektą į kitus obalsius. Taip pamažu priprantama nepaisyti ir į kitus darbus.

Kanados Veikiančio Komiteto Rinkimas

Kaip jau buvo nekartą rašyta, ALDLD Kanados Veikiantis Komitetas perkeliamas į Montrealą. Tiesa, draugai sudburiečiai buvo tam priešingi, bet daugumą kuopų nubalsavo perkelti. Nominacijos jau atliktos, dabar eina balsavimai. Balsavimo reikalu reiktų dar kai ką pasakyti.

Visos ALDLD kuopos balsavimus turėtų atlikti kaip galima greičiau, nes KVK sutvarkymas turi būti atliktas kaip galint greičiau, dar prieš naujus metus. Matote, komitetas persikelia į kitą miestą. Darbą paims visai nauji draugai. O šios draugijos vajus prasidės su naujais metais. Vadinasi, naujas komitetas turės pirm vajaus susitvarkyti, kad galėtų vadovauti.

Jei kurių kuopų susirinkimai neįvyks prieš 15 gruodžio, reikėtų šaukti specialius susirinkimus, kad ir kiek anksčiau reguliario laiko, kad būtų galima laiku pasiųsti blankas. KVK blankas turi gauti ne vėliau 20 dienos gruodžio.

Imkitės Už Darbo Rinkti Parašus

Kaip jau matėte iš atsišaukimo, kuris tilpo Liaudies Balse, Kanados Lietuvių Komitetas Lietuvos Liaudžiai Ginti pagamino blankas rinkimui parašų po reikalavimu, kad Lietuvos seimas pravestų politiniams kaliniams amnestijos įstatymą, kuriuomi būtų paliuosuoti visi politiniai priešfašistiniai kaliniai. Aišku, tos blankos bus greitu laiku išsiuntinėtos, o gal jau siuntinėjamos.

Kiekvienos kolonijos draugai ir draugės į šią kampaniją turite atkreipti didelę atydą. Kaip tik gausite blankas, tuojau leiskitės į darbą. Tai labai svarbus žingsnis už politinių Lietuvos kalinių paliuosavimą. Lai nelieka nei vieno Kanados lietuvio, nepasirašiusio ant tų blankų. Jei tokie asmenys, kaip buvę prezidentai K. Grinius ir Stulginskis, profesorius Čepinskis ir kiti, pasirašė, tai darbininkui reiktų suprasti, kad Lietuvos žmonės tą klausimą stato labai svarbiu reikalu.

Ištieskime savo ranką tiems didvyriams, kurie pūsta Lietuvos fašistų kalėjimuose už tai, kad jie reikalavo demokratinių laisvių, geresnio gyvenimo.

Graži Parama Kanadiečiams Kovotojams

Teko sueiti su Mackenzie-Papineau batalijono draugų sekretore, Miss Bitrice Colle, ir kalbėtis apie dovanas tiems kanadiečiams, kurie kovoja Ispanijoj, kad apginti demokratiją. Užklausus, kaip pavyko kampanija už sukėlimą $5,000 dovanoms pasiųsti, ji nusišypsojo.

"Mes pasiuntėm jiems dovanų už $15,000," ji atsakė. "Pasiuntėm 1,700 ryšuliukų. Vadinasi, kuone po du kiekvienam."

Draugas M. Guoba, kuriam buvo pavesta rūpintis lietuviais savanoriais, pasakojo, kad jis pats sudaręs septynis ryšulius del lietuvių. Į kiekvieną ryšulį įdėjęs po 140 cigaretų, po dvi poras pančiakų ir kitų savanoriams skirtų dalykų įdėjęs dvigubai. Mat Kanados lietuviai labai gausiai parėmė. Lietuvos Komunistų Centro Biuras įdėjome į kiekvieną ryšulėlį po laišką su sveikinimais nuo biuro ir visų Kanados lietuvių komunistų ir simpatikų.

Ši kampanija praėjo labai pasekmingai. Reikia tikėtis, kad Kanados lietuviai, kaip ir kitų tautų liaudis, nepamirš tų didvyrių ir ateityje.

Laikas Pradėti Rengtis Sukaktuvių Minėjimui

Kaip jau jūs visi gerai žinote, vasario 16, 1938 metais, sukaks lygiai 20 metų, kaip Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma valstybė. Tas reiškia, kad artinasi labai didelė lietuviams šventė. Todel jau dabar reikia pradėti diskusuoti, kaip mes tą šventę apvaikščiosime, ir pradėti rengtis.

Mano manymu, vasario 16 diena turėtų būti apvaikščiota labai iškilmingai. Matote, Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas yra labai didelis įvykis Lietuvių gyvenime. Vasario 16 dieną, 1918 metais, Lietuva tapo nepriklausoma šalis, su kuo buvo atidarytos lietuviams durys į laisvą ir kultūringą gyvenimą. Jei Lietuva pateko į fašistų rankas, tai ne nepriklausomybės kaltė. Žinoma, jei Lietuvos liaudis būtų laisva, sukaktuvės teiktų daug didesnį džiaugsmą ir mums. Dabar teks minėti su liūdesiu.

Visos Kanados lietuvių organizacijos, neišskiriant nei parapijinių, turėtų turėti pasitarimus ir išdirbti planus bendrai minėti. Komitetai Lietuvoj Demokratijai Atsteigti turėtų paimti iniciatyvą sušaukimui visų organizacijų atstovų pasitarimo. Kur į tokius komitetus įeina visos organizacijos, tenai tokių konferencijų, aišku, nebereikia.

Lietuvos Vėliava, Tautiniai Drabužiai, Dainos ir Himnas

Gavau keletą laiškų nuo Kanados lietuvių, kuriuose jie klausia, ar nebus šovinizmas, jei revoliuciniai darbininkai gerbs Lietuvos vėliavą, dainuos liaudies dainas, nešios tautiškus drabužius ir giedos Lietuvos Himną. Kadangi gal ir daugiau tokių yra, kurie taip pat mano, reikia tarti kelis žodžius per spaudą.

Aš manau, kad nieko blogo tame nėra, jei kas nešioja tautiškus drabužius, dainuoja liaudiškas dainas, gerbia Lietuvos vėliavą ir gieda Himną. Kitaip tautinio jausmo neišreikši. Kita, tie visi ženklai nereiškia kokios reakcijos, fašizmo simbolius. Paimkim Lietuvos Himną. Lietuvos Himno žodžiai gali būti suprasti dvejopai. Sakysime mes dainuojame Himną ir minime didvyrius. Ar mes mažai turime didvyrių, kurie krito kovoje už Lietuvos liaudies reikalus, už Lietuvos nepriklauso m y b ę? Kiek dabar jų randasi Lietuvos kalėjimuose? Žinoma, jei fašistai jį gieda, tuomet jie didvyriais įsivaizdina kitus žmones, tuos, kurie jų akimis atrodo didvyriai.

Tautiškumas, sujungtas su progresyviais siekiais, nėra jokis šovinizmas. Komunistai ir jų simpatikai kovoja už tautinį pasiliuosavimą. Jie reikalauja laisvės visoms tautoms. Aišku, jie gerbia ir tautinius apsireiškimus. Ko reikalinga, tai apvalyti juos nuo fašistinio brudo.

J. Yla

Lietuvaitės Merginos, Būkime Daug Atsargesnės

Kadangi Montreale randasi nemažai lietuvių, dažnai pasitaiko įvairių įvykių, o kartais ir labai nemalonių, ypač merginų tarpe.

Štai vienas Sudburio mainierys lankėsi Montreale, persistatydino turtingu mainų darbininku ir gerai uždirbančiu. Kadangi pusėtinai atrodantis vyras, greitai prisiplakė prie jaunų merginų, kurių viena mielu noru sutiko vykti drauge į Sudburį vedybų tikslu, bet pasiekus Sudburį paaiškėjo, kad klasta. Mergina buvo priversta pėsčiomis grįžti atgal į Montrealą.

Mes, lietuvės merginos, griežtai protestuojame prieš tokius vyrų elgesius, kurie žemina ir mūsų lietuvaičių vardą.

Patartina merginoms būti daug atsargesnėmis su tokiais merginų vyliotojais. Tėvai turėtų susidomėti ir duoti geresnius patarimus savo vaikams.

Lietuvaitė....

Klaidų Atitaisymas

Praeitame (jubilejiniame) numeryje del raidžių rinkėjo kaltės įvyko nemaloni klaida M. G. straipsnyje, kur buvo rašoma apie Kanados lietuvių pasidarbavimą del Ispanijos; buvo parašyta, kad Kanados lietuviai iki šiam laikui sukėlė apie $20,000, o turėjo būti apie $2,000.

Taipgi 199 numeryje buvo parašyta, kad drg. Sravinskas, iš Strugeon River, Ont., prisiuntė visą penkinę, iš kurios sumos du doleriu prenumeratai, vieną laikraščiui aukų ir po vieną dolerį Ispanijos kovotojams ir Lietuvos politiniams kaliniams. Turėjo būti ne draugas Stravinskas, bet draugas A. Lausevičius. Draugas J. Stravinskas tuo laiku paaukavo vieną dolerį Liaudies Balsui.

Abiejų draugų atsiprašome.

Kaip Eina Vajus

Jau lygiai viena sąvaitė suėjo, kaip prasidėjo didžioji darbymetė—Liaudies Balso vajus. Ir jau turime gražius darbo vaisius. Tai darbščių draugų ir draugių pasidarbavimų vaisiai. Su šiuo numeriu pradedam talpinti udarninkų sąrašą.

Kad tiksliau apskaičiuot, kiek kuris udarninkas pasidarbavo gavime naujų skaitytojų, ir kad gautieji nauji skaitytojai nebūtų skaldomi pusėmis ir ketvirtadaliais, vajaus eigos apskaitliavimą vesime punktais. Už metinę prenumeratą bus skaitoma 4 punktai, už pusmetinę—2, už trimenesinę prenumeratą—1 punktas.

Štai kaip stovi udarninkų sąrašas gruodžio 8 dieną:

A. Daukantas, Toronto	24
R. Klinga, Port Colborne, Ont.	12
A. Asijavičius, Montreal	12
P. Kunchys, Fort William, Ont.	8
P. Urban, Detroi, Mich.	4
J. Broga, Toronto	4
U. Kevėžienė, Toronto	4
S. Paberalis, Beardmore, Ont	4
F. Imbrasas, Fort William, Ont.	4
L. Bubelis, McKirdy, Ont.	4
U. Viškelienė, Montreal	4
M. Barzdenienė, Montreal	2

Nors jau gražus būrelis draugų ir draugių pradėjo darbą gavimui naujų skaitytojų, bet dar daug draugų ir draugių galėtų prisidėti su darbu del gavimo naujų skaitytojų, ypač pereitų vajų udarninkai.

Kad ateityje nereikėtų toki dideli vajai vesti aukomis, reikalinga gauti kuodaugiausia Liaudies Balsui naujų skaitytojų. Ir jeigu kiekvienas draugas ir draugė, priklausanti darbininkiškose organizacijose, pasiimtų sau už pareigą gauti nors po vieną naują skaitytoją, tos kliūtys gali būt lengvai nugalimos. Tad draugai ir draugės, Liaudies Balso skaitytojai ir rėmėjai, neatideliodami stokite į darbą, kad šis vajus būtų vienas iš pasekmingiausių.

Kaip Stovi Rajonų Kvotos

Rajonai	Kvota	Sukelta
Pirmas: aukų	$300	$31.05
Naujų skaitytojų	90	5
Antras: aukų	$400	$31.30
Naujų skait.	80	14
Trečias: aukų	$200	$93.00
Naujų skait.	20	2
Ketvirtas: aukų	$100	
Naujų skait.	10	
S. A. V.: aukų		$26.60
Naujų skait.		1
Viso	$1,000	$181.95
Naujų skait.	200	22

L. B. Administracija

Redakcijos Atsakymai

Mrs. A. S., Eau Claire, Ont.—Iš jūsų laiško negalima spręsti, ar jūs galėtumėte gauti atlyginimą už tą visą patarnavimą, todel, kad nepasakyta, ar turite liūdininkus, kurie galėtų prirodyti, arba dokumentus. Geriausia kreiptis prie artimiausio advokato ir pasitarti su juo, ką galima daryti. Per laišką tokio klausimo nebus galima teisingai atsakyti nei jokiam advokatui. Mūsų advokatas galėtų patarti kreiptis į teismą, bet nepasitarus su geru advokatu neapsimoka tokius žygius daryti.

* * * * *

Mrs. M. M. Beardmore, Ont.—Kas kaltas, ar zupė, ar virėja, kad vyrui liežuvis nusilupo, galėtų pasakyti tik chemikas, ištyręs zupę. Jei jis surastų, kad virėja primaišė į zupę kokių nors priemaišų, tuomet ji būtų kalta. O jei zupė buvo be priemaišų, tuomet ji nekalta. Turbūt zupė buvo karšta, o vyras neapsižiūrėjo ir nepapūtė, todel ir nudegė liežuvį, del ko jis paskui nusilupo.

* * * * *

Mrs. R. M. Beardmore, Ont.—Tamstos laišką pasiuntėme ten, kur nurodėt.

Parėmė Ispanijos Kovotojus

Draugas K. Miškūnas, iš Kapuskasing, Ont., prisiuntė sekančių draugų aukas: po du dolerius aukavo J. Gauja ir K. Miškūnas; po dolerį aukavo: S. Urba, K. Martinkus, A. Varnelis ir I. Grigaliūnas. Viso $8.00. Pinigai skiriami Ispanijos kovojančių draugų paramai.

Draugas S. Zostautas, irgi kapuskasingietis, prisiuntė nuo sekančių draugų: S. Zostautas, P. Masiokas, P. Kirdukis, K. Songaila, P. Dargušis ir M. Valenta paaukavo po vieną dolerį. Viso $6.00.

Reiškia iš nedidelės Kapuskasing kolonijos gauta net $14.00.

Už aukas didelis ačiū. Bus priduotos Mackenzie-Papinau batalijono draugų komitetui ir nuvežtos Ispanijon sekančiu siuntiniu.

M. G.

"Ignorantia Juris Non Excusat"—Nežinojimas Įstatymų Ne Pasiteisinimas

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Apie Kanados Įstatymus, Vedami Įstatymų Žinovo Advokato M. S. Millstone

M. L., Espanola, Ont.—Aš esu farmerys ir turiu leidimą gaudyti žvėreles su sląstais (trapping license). Kaip arti prie kelio ant savo žemės galiu statyti sląstus ir ar aš esu atsakomingas už kitų šunis?

Atsakymas: (1) Žvėrų ir žuvų apsaugos įstatymas sako, kad niekas negali medžioti, gaudyti, užmušti ar sužeisti kailiukams tinkančias žvėreles ar žvėris, jei neturi tam tikro leidimo iš valdžios del medžiojimo, bet tas įstatymas neliečia farmerio ar jo sūnų, statančių sląstus ant savo žemės medžiojimo sezonais, išskiriant beaver gaudymą, taipgi tas įstatymas neliečia gaudyme vilkų, lapių. Žinoma, jei leidimus užtikrina, kad gaudytojas galės kailiukus parduoai. Sląstams statyti nėra jokių aprubežiavimų.

(2) Jūs nesate atsakomingi už svetimus šunis, jei jūs neglobojate jų.

* * * * *

L. H., Whitefish, Ont. — (1) Ar galima gauti paskolą iš banko vienam vyrui, be žmonos sutikimo?

(2) Jei piniginė nota išrašyta vyro ir žmonos vardu, ar gali vienas kuris nors išmainyti į pinigus be kito sutikimo?

(3) Jei nota nusako, kad pinigai turi būti išmokėti vyrui, ar gali vyras juos atsiimti be moters žinios?

Atsakymas: (1) Vyras turi pilną laisvę kreiptis į banką ir gauti paskolą ir be atsiklausimo žmonos, žinoma, jei bankas sutiks skolinti be žmonos žinios.

(2) Jei nota nusako, kad pinigai turi būti išmokami vyrui ir žmonai, jie ir turi būti išmokėti abiem, o ne vienam kuriam. Išmokėjus visą sumą kuriam nors vienam, mokėtojas gali būti priverstas atmokėti antros pusės dalį.

(3) Jei nota nusako, kad pinigai turi būti išmokėti vyrui, vyras turi pilną teisę juos atsiimti be atsiklausimo savo žmonos.

* * * * *

E. K., Toronto, Ont.—Aš gavau pasižadėjimą pirkti mano nuosavybę ir gavau $50.00 ant rankos. Transakcija turėjo būti užbaigta rugsėjo 1 dieną, 1937 m. Pirkėjas atsisakė sutartį vykdyti. Ką aš turiu daryti?

Atsakymas:—Aš manau, kad reikalas jūsų advokato rankose, taipgi manau, kad jis atliko reikalingas užduotis ir jūsų reikalas pilnoj tvarkoj. Jei tas viskas padaryta, jūs turite teisę traukti atsakomybėn pirkėją už sulaužymą kontrakto ir tuo atneštą jums žalą. Tą atlikus, jūs galite parduoti savo turtą kitam. Jei pasirodytų, kad jūs negalite gauti tiek, kiek davė pirmasis pirkėjas, galit reikalauti iš jo skirtumo. Tikiu, kad jūsų advokatas sugebės išpildyti jūsų instrukcijas.

Kaip Saugojama Sovietų Sąjungos Piliečių Sveikata

Caristinė Rusija žmonių mirtingumu užėmė aukščiausią vietą visoj Europoj. Tarp 1911 ir 1914 metų iš kiekvieno tūkstančio žmonių kasmet mirdavo pa 30.5; iš kiekvieno šimto vaikų mirdavo po 29.7 vaikus, nesulaukus vienų metų amžiaus. Tokį aukštą mirtingumą galima rasti tik kolonialėse ir pusiau kolonialėse šalyse.

Kodel buvo toks aukštas mirtingumas? Nagi, caristinės Rusijos gyventojai vilko didžiausios priespaudos jungą ir ekonominius nedateklius. Valdžia žiūrėjo į darbininkų pavergimą, o ne jų sveikatos apsaugojima Tuometeinėj Rusijoj buvo tik 19,800 medicinos daktarų, o šiandien yra 90,700. Tuomet žmonių sveikatos saugojimui del kiekvieno piliečio išleisdavo tik po 80 kapeikų, o darbininkiška valdžia dabar jau išleidžia po 40 rublių. Senojoj Rusijoj mokslinių institutų skaičius buvo apgailėtinai mažas, o dabar veikia 347 peržvalgų institutai, iš kurių 50 pašvęsta studijuoti sanitacijai ir bakteriologijai, 11 tropiškoms sąlygoms, 24 džiovai, 22 motinų ir vaikų sveikatos apsaugojimui, 28 darbininkų hygienai ir 21 venerinių ligų studijavimui.

Tokiu būdu nuo 1913 metų iki 1935 metų vaikų mirtingumas sumažėjo 45.2 nuošimčiais, o didesniuos miestuos sumažėjo net 50 nuošimčių.

Dabartiniu metu gimimų skaičius siekia kiekvienam tūkstančiui gyventojų po 30.9. vaikus kasmet, kas reiškia žymiai daugiau, negu Europos vadovaujamose šalyse. Naturalinis gyventojų prieauglis yra apie du kart didesnis už 28 Europos šalių, laikomų pirmaeilėmis, prieauglį: kasmet prie kiekvieno tūkstančio priauga po 13.4 piliečių.

Kapitalistiniam pasaulyje mažiausias žmonių prieauglis būna kasyklų ir industriniuos rajonuos. Sulyginus Sovietų Sąjungos ir Vokietijos pramonės rajonus gaunasi milžiniški skirtumai. Štai stambiajam Sovietų geležies punkte Makejevkoj kiekvienam tūkstančiui žmonių pripuola po 31.2 žmones prieauglio, o tokiame pačiam centre Vokietijoj, Essene, tik po 6.5. žmones; Kuznetske po 20.2 žmones, o Bochun, Vokietijoje, tik po 6.1; Magnitogorske po 31.2, o Dunburge po 8.3 žmones. Tai kasyklų rajonuose, tas pats ir mašinų gaminimo rajonuose. Sovietų mašinų gaminimo centre Iševske prieauglis siekia 18.7 žmones, Gorkio miesto po 15.9 žm. ir Zlatoste po 15 žmonių kiekvienam tūkstančiui. Kas kita Vokietijos mašinų gaminimo centruose: Frankfurte ant Maino tik po 1.2, Honoveryje po 1.6 ir Nuremberge po 1.7.

Laike proletarinės revoliucijos darbininkai ir valstiečiai iš carizmo šalį paėmė su daugybe ligų ir epidemijų. Šiandien vaizdas jau žymiai pasikeitė. Cholera, kuri buvo nuolatiniu svečiu, tapo visai iššluota, raupais susirgimų skaičius nuo 1913 metų sumažėjo iki vienos dvidešimts ketvirtosios; difteritu susirgimai iki dviejų vienuoliktųjų; skarletina iki pusei; disenterija iki pusei ir tifais iki dviejų septintųjų.

Toki vaisiai buvo galima gauti per darbininkų ir valstiečių būvio gerinimą, jų aprūpinimą medikaliniu patarnavimu, pastačius didelį skaičių mokslinių įstaigų sanatorijų, kurortų, vaikų ir motinų globojimo įstaigų, kur darbininkai ir valstiečiai gauna nemokamą mediciniškę pagelbą.

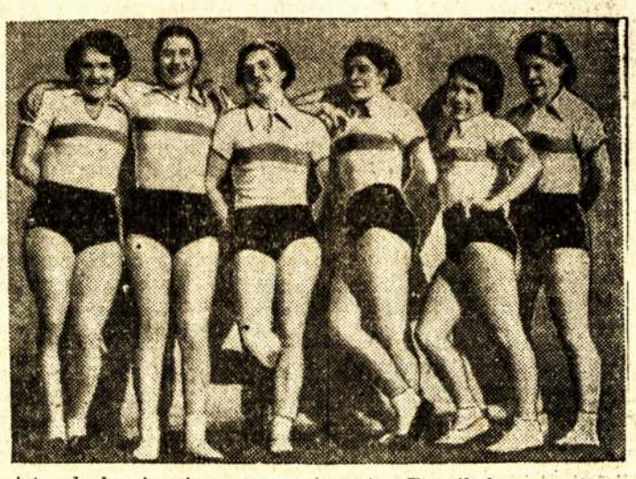

Sovietų darbo jaunimas neverčiamas dirbti tokias ilgas valandas, kaip kapitalistiniuos kraštuos, todel labai smarkiai vysto sportą. Paveiksle matyti (apačioj) grupė sportininkių gimnastikos mėgėjų. iVršuj—sporto stadionas Maskvoj.

KAS SUNAIKINO SENOVĖS CIVILIZACIJĄ IR KAS GALI SUNAIKINTI DABARTINĘ

Šiandieninis žmogus net perdaug kalba apie dvidešimtojo amžiaus civilizaciją, milžiniškus jos pastatus, mašinas ir kitus daiktus, dažnai teigdamas, kad šis visas atsiekimų tinklas yra nesugriaunamas. Tačiau žmonijos kultūros istorija rodo visai ką kitą.

Ne paslaptis, kad senovinis Egiptas mokėjo pastatyti milžiniškas piramidas, kokių ir šiandieninis civilizuotas pasaulis nepajėgia pastatyti. Taip pat daugelyje pasaulio vietų iškasenose randama daiktų, kurie liudija, jog gilioj senovėj žmogus stovėjo ant daug aukštesnio kultūros laipsnio, negu tūkstantis metų atgal. Toki ženklai randami ne tik senajam pasaulyje, Afrikoj, Azijoj ir Europoj, bet ir Amerikoj.

Štai Amerikos archeologai suranda, kad už tūkstančio metų atgal prieš Kolumbo atvykimą į Ameriką Centralinėj Amerikoj, kur dabar randasi Guatemala, buvo majų imperija. Tuo laiku ji buvo pasiekusi aukščiausio savo kultūros laipsnio, kaikuriose šakose lygios dabartinei. Šie inkstyvieji amerikonai turėjo pasibudavoję gana didelius miestus, siekiančius 250,000 ir 300,000 gyventojų. Jie mokėjo statytis milžiniškus pastatus, vadinamus piramidomis, jų sienas sustatyti iš milžiniškų akmenų, kartais turinčių net po šešiašdešimts tonų svorio. Iš tokios tai medžiagos sukraudavo sienas iki 136 pėdų aukštumo, o ant jų dar pabudavodavo didelius maldnamius.

Šie pastatai nebuvo panašūs į paprastus laužus. Akmenys buvo gražiai apdirbti, aptinkuoti, sulyg architektūriško skonio, turėjo planingas patalpas ir pasigrožėjimui terasas. Bet kaip jie buvo pabudavoti, šiandieniniam pasauliui yra paslaptis. Juk jie nežinojo sprogstamųjų medžiagų, mašinėrijos, ratų, traukimo vindų ir geležinių kaltų, bet visgi pastatė moderniškus pastatus. Originališkos piramidos susideda iš virš 84,000,000 svarų akmens. Tad skaitant vyro nešulį 100 svarų, į vieną piramidę sudėta apie 840,000 nešulių. Kas reiškia, kad į tų piramidų statybą sudėta milžiniškos jėgos.

Be piramidų statybos, majai turėjo ir kitus aukštos kultūros požymius: grindė kietus kelius, mokėjo suverpti medvilnę ir iš jos gaminti gražius drabužius, užrekordavo istorinius atsitikimus, naudojo tinkamą numeravimo sistemą, suprato matematiką, astronomiją ir naudojo saulės sistema paremtą kalendorių.

Kultūros Traukimosi Priežastys

Tai buvo pačioje krikščioniškos metskaitlinės pradžioje. Sulyg kapitalistinės sistemos šalininkų filosofijos, ši kultūra turėjo eiti pirmyn, bet įvyko priešingai. Sulyg Carnegie instituto davinių, tarp 530 ir 629 metų šios metskaitlinės majų imperijoj apsireiškė didelis krizis. Žmonės pradėjo apleisti gyvenamąsias vietas, palikti viską, ką per amžius sutvėrė, ir bėgti šiaurėn, ieškoti apsigyvenimui vietų. Kame dalykas, kokios priežastys vertė atsitraukti pirmykštę civilizaciją?

Vašingtono archeologai po 27 metų tirinėjimo tam atsitraukimui duoda tokią teoriją. Su majų kultūros augimu, kaip visur, taip ir ten atsirado daugybė vadinamo aukšto luomo žmonių, o kartu su jais ir milžiniški apetitai; jie žmones prislėgė milžiniška mokesčių našta, žmonės negalėjo to ištesėti ir pagaliau viską palikę bėgo į džiungles ir ten ieškojo apsigyvenimo. Šale šios teorijos galėjo įvykti ir žemės paslinkimas, atėmęs vandenį, arba malarijos epidemija, bet mokslininkai daugiau linkę tikėti pirmajai teorijai.

Po šio milžiniško sukrėtimo majai apsigyveno Jukatano pusiausalyje ir čia plėtė savo kultūrą: budavojo piramidas, miestus, lipino molinius daiktus, užsiėmė paišyba, statėsi ir observatorijas, audė ir dažė įvairius fabrikatus, bet ir čia juos ištiko katastrofa. Pirmiausia susiginčyjo gentys, kvietėsi kitus pagelbon, prasidėjo griovimo procesas. O kada šešioliktam amžiuj pas juos atvyko ispanai, majų kultūrą rado jau atsitraukimo laipsnyje. Ne poilgam ispanai kultūrą visai pribaigė ir taip išnyko senovinė majų kultūra ir jų giminė.

Šiandieniniai Pavojai

Majų ir kitų senovės kultūringų giminių likimas liūdnas, mažai kam aiškus, bet duodantis didelę pamoką dabartinei žmonijai. Kaip senoviniai besočiai buvo kultūros išnykimo priežastimi, taip yra ir šiandieniniai. Tik pažiūrėkime į dabartinius miestus ir valstietiją, o pamatysime, kad kapitalistiniai valdonai veda tuo pačiu keliu. Kiekvienoje kapitalistinėje valstybėje ugdomi tarptautinių ginčų jausmai. Kasdien didėja nepanešama mokesčių našta, žmonių uždarbių norma, palyginus su pas kapitalistus susikaupiančiais turtais, pasakiškai krinta į neperžiangiamą bedugnę. Didžioji visuomenės dalis nesulaikomai krinta į skurdo ir įvairių ligų glėbį. Desėtkai, o gal ir šimtai milijonų žmonių, lyg ir tie senoviški majai, pasiryžę emigruoti, bet neturi kur, nes visi plotai jau pasidalinti tarp įvairių viešpatijų.

Žodžiu, pasauliui kasdien artinasi majų katastrofa. Skirtumas tas, kad kartu didžioji žmonijos dalis jau žino iš tos katastrofos išėjimo kelią. Tačiau ir reakcinės jėgos nesnaudžia: jos mobilizuojasi žiauriai kovai, nepaisydamos aukštai pakilusios kultūros ir jos nesigaili. Šiandien jau nėra klausimo, ar neprisotinamieji puls kultūrą, ar ne, bet stovi klausimas kas laimės. Jeigu laimės progresas, civilizacija bus išgelbėta, o jeigu reakcininkai, dabartinė kultūra nueis majų kultūros keliu, tik su skirtumu, kad dabartiniems pastatams nereiks per šimtmečius griūti, juos sugriaus kanuolės, jeigu nuo to nebus apsisaugota.

M. G.

Per 11 Mėn. Ontarijoj Sužeista 64,854 Darbininkų

Ontarijos darbininkų kompensacijos valdyba praneša, kad laike lapkričio mėnesio Ontarijoj, įvairiose industrijos nelaimėse sužeista 6,556 darbininkai. Spalių mėnesyje buvo 5,567, kas reiškia visu tūkstančiu mažiau, negu lapkričio mėnesyje.

O laike šių metų vienuolikos mėnesių Ontarijoj buvo sužeista net 64,854 darbininkai. Pernai per tą patį laikotarpį buvo sužeista tik 55,938 darbininkai, arba net devyniais tūkstančiais mažiau. Iš to galima lengvai matyti, ant kiek pablogėjo darbininkų sąlygos įvairiose dirbtuvėse, nes nelaimių priežastys, tai skubinimo sistema. Tačiau toli gražu dar ne visos nelaimės, nes šis skaičius apima tik tuos, kuriems del sužeidimų buvo mokėta kompensancija. Reiškia darbininkai gyvena tikrą pragarą.

Už sužeidimus per vienuoliką mėnesių Ontarijos darbininkų kompensacijos valdyba išmokėjo $5,557,403 pašalpų.

Iki pereitų metų tik buržuazija turėjo Santa Klaus. Dabar ir progresyvis judėjimas turi. Šiame paveiksle matyti tas nesenai pasirodęs senis, nešąs plakatą su raginimu stoti į C.I.O.

Del Nehigieniškos Patalpos

TORONTO. Naujienų 277 numeryje torontietė Frances aprašė, kad Toronto Lietuvių Komietas Demokratijai Lietuvoj Atsteigti, Ispanijoje kariaujančių paramai, Goberio "rūsyje" surengė šokius, kuris esąs labai nehigieniškas ir šokėjus lydėjo dulkių debesys. Koks tas rusys yra, torontiečiai gerai žino, tad neturiu reikalo aiškintis. Tačiau noriu pasakyti, kad korespondentė taip rašydama visą svorį atkreipė prieš mane. Iš rašinio atrodo, kad aš esu kaltas už tas dulkes. Kodel apsilenkti su tikromis priežastimis ir nepaaiškinti kas priverčia torontiečius daryti sekmadieniais vakaruškas ne salėse, bet panašiuose "rusiuose?" Tai ne aš, nė ne Frances, bet Ontarijos "mėlynasis įstatymas," kuris visuomenei uždraudžia šokti salėse sekmadieniais. Tad norintieji sekmadieniais pasidaryti bent kokias vakaruškas ir turi grįsti į tokias ankštas patalpas, kuriose del didelio susikimšimo atsiranda ir dulkių.

Bereikalo Frances mane apdovanojo "rūsio" savininko titulu, rašydama "Goberio rūsyje." Juk visi žino, kad aš esu bedarbis, išsirendavau tą namą, tai kaip Frances benorėtų jį atremontuoti, aš neturiu tam lėšų ir jeigu turėčiau, vis tiek nedaryčiau tokių didelių išlaidų del svetimo namo.

J. Goberis

KODEL NETURIME INTELEKTUALINIO JUDĖJIMO

Iš nekurių žmonių tenka girdėti nusiskundimų del nepakankamo intelektualų ir studentijos prisirišimo prie progresyvinio judėjimo. Nekurie intelektualų veikimo visiškai nemato ir stengiasi įrodinėti, būk tokio judėjimo visiškai nėra. Ištiesų jis yra, nors ir ne toks aiškus, ir daug pasidarbavęs progreso reikalams; o jei ne toks, koks ištikrųjų turėtų būti, tai tam yra ir pateisinamų priežasčių.

Pirmiausia reikia atsiminti, kad Kanados intelektualui arba studentui yra daug tolimesnis kelias ateiti į vieną ar kitą darbininkų politinę organizaciją, negu Lietuvoj ar kitoj kurioj Europos šalyj. Viena, tai kad čia labai mažai randasi studentijos, kilusios iš darbininkų ar valstiečių tarpo. Ji mažiau pažįsta darbininkų ir valstiečių reikalus. O antra, tai ir kapitalas ją tampriau pririša prie savo uolos.

Pavyzdžiui paimkime Toronto studentiją. Labai mažai rasime studentų, kurie gyventų darbininkų apgyventuose distriktuose. Jie, kaipo vidurinės ir aukštesnės klasės sūnūs, gyvena turtingų žmonių apgyventuose rajonuose, retai kada susitinka su darbininkais, mažai pažįsta jų reikalus, tad sunku ir tikėtis juos turėti grynai politinėse organizacijose.

Bet nežiūrint to, ir jų tarpe atsiranda daug progresyvių žmonių. Štai, ir miesto rinkimai parodo, kad progresui pritarančių randasi ir turčiais apgyventuose distriktuose ir visai nemažas skaičius. Jeigu jau balsuoja turtingas žmogus už Kanados komunistų vadą draugą Tim Buck, tai reikia suprasti, jog jis tai daro ne ūpo pagautas, kaip dažnai pasielgia nekuris darbininkas, bet iš savo gilaus įsitikinimo.

Jeigu jau jis persilaužęs savo pasaulėžiūroj, tai kodel mes jo politinėse organizacijose nematome? Čia ir yra pats svarbiausias klausimas. Bet reikia suprasti, jog niekad taip nebuvo ir nebus, kad intelektualas arba studentas vieną gražią dieną sėstų į automobilį ir važiuotų ieškoti darbininkiškų organizacijų. Ne, juos tik palaipsniškai į jas galima gauti ir gaunama. Pavyzdžiui paimkime judėjimą už taiką ir demokratiją. Netaip senai šiam judėjimui vadovavo beveik vieni darbininkai, o šiandien jam vadovauja jau intelektualai: profesoriai, žurnalistai, advokatai ir kiti. Kad ir praeitame Kanados Kongrese Už Taiką ir Demokratiją, jie vaidino svarbų vaidmenį, kurį prisiėjo sveikinti net daugelio valstybių žymiausiems vyrams ir duoti geras nuomones. Na, o ar senai čia buvo tie laikai, kada Toronto policija už taiką demonstruojantiems darbininkams daužė galvas?

Tačiau tie visi intelektualai negauti be organizacinio ryšio. Tą ryšį labai sunkiai rišo neskaitlingos darbininkų grupės. Išpradžių buvo gauta vienas kitas intelektualas, kurie suvaidino labai svarbų vaidmenį. Pavyzdžiui paimkime, kad ir buržuazinę liberališką spaudą. Prieš kelis metus Toronte išeinantis didžiausias Kanadoje dienraštis Daily Star kiek pamazgų išliedavo ant Sovietų Sąjungos, Kanados darbininkų veikimo, o šiandien dalykus daug teisingiau apibudina, negu socialistiniai laikraščiai. Kame dalykas? Ar jis savaime pasuko į progresą? Ne! Prie judėjimo už pasaulio žmonių laisvę ir demokratiją buvo prijungtas tik vienas to laikraščio straipsnių rašytojas, daktaras Bland. Jis, besigilindamas į tiesą, daug prisidėjo prie pakreipimo stoti už tiesą daugelio intelektualų ir protestonų dvasiškių. Atsakymas aiškus, kad to galima buvo atsiekti tik turint organizacinius ryšius su juo ir kitais.

Štai dabar, kada Kvebeko provincijoj fašistai pradėjo kelti galvas, ten svarbų vaidmenį vaidina advokatas Calder. Jis pasiryžęs kovon šaukti net visus Kanados teisininkus prieš tą terorą. Bet tam tikslui reikalinga pinigų, kuriuos galima bus gauti tik iš darbininkų. Pinigai reikalingi del palaikymo ryšių. Jei jų būtų pakankamai, tai intelektuališką judėjimą Kanadoje turėtume daug stipresnį, negu kitur.

Darbininkai, padėkime jiems išlaikyti organizacinį ryšį, tai iš jų turėsime milžinišką naudą. Taip pat jie, begindami darbo žmonių reikalus, su laiku ateis ir į darbininkų politines organizacijas.

M. G.

Nekurios moterys dėjuoja, kaip bus galima apseiti be japoniško šilko pančiakų, bet Evanston, Ill., studentės apsieina be jo ir jų blauzdos gana gražiai atrodo.

AR GALI BAŽNYČIA IŠMOKINTI DOROS NIEKINDAMA DARBO ŽMONIŲ REIKALUS

Kanados lietuvių išeivijoj, kurios didesnioji dalis stovi su progresu, o tik maža dalelė prisilaiko bažnytinių pamokinimų, paskutiniu laiku pradeda beveik išnykti ir srovinis trynimasis. Mat, nežiūrint ant kiek žmogus būtų religinis, jau retas kuris drįsta viešai išstoti prieš žmonijos reikalus ir jiems kenkti. Reiškia progresas pradeda įsigalėti ir tarp tikinčiųjų lietuvių. Jau nesigirdėti iš tikinčiųjų lietuvių didelio keiksmo ant progresyvių, o jei kur pasitaiko, tai tik išimtis.

Bet kiek tenka patirti iš Suvienytų Valstijų lietuviškos katalikiškos spaudos, tai ten lietuviški kunigai prieš progresyvius lietuvius griebiasi begėdiškos propagandos. Vietoj padėti darbininkams susiorganizuoti į unijas, per kurias žmonės pasiektų geresnio gyvenimo, ir kovoti prieš kapitalistų niekšybes, jie prakeikia tas unijas ir išgarbina kapitalistų klasę.

Bažnyčia nesiliauja pretendavus, būk ji žmones mokina doros: beskelbdama "neužmušk," "nevogk" ir t.t. Šie ir yra pagrindiniai klausimai, kuriuos turėtų smulkmeniškai išnagrinėti kiekvienas tikintysis.

Paimkime pavyzdin "neužmušk." Kiekvienas kunigas apie tai daug kalba, bet kaip tas pas juos vykdoma praktikoje, galima rasti beveik kiekviename "Draugo" arba "Darbininko" numeryje. Jie neva mokina, kad žmogus žmogaus neužmuštų, bet jei tos žmogžudystės vyksta kapitalistų naudai, tai begalo džiaugiasi. Tuose dviejuose laikraščiuose be pertraukos džiaugiamasi Ispanijos žmonių žudynėmis ir begėdiškiausia meluoja ant tų žmonių, kurie gina jų pačių išrinktą valdžią. Jie rodos kažin ką atiduotų, bile tik būtų išžudyti ir pavergti Ispanijos žmonės, kurie trokšta turėti žemės ir žmoniškai gyventi. Jie dažnai melagingai per savo spaudą bubnija, kad Ispanijos radikalai privalo būti išžudyti, būk jie užmušinėja kunigus ir minyškas. Na, o visas pasaulis žino, kad ne radikalai užpuolė kunigus, bet nekurie kunigai susidėję su fašistais užpuolė, sulyg kunigų teorijos, "dievo paskirtąją" valdžią. Reiškia šiuo klausimu lietuviški katalikų vadovai įpuolė į pamišimą.

Kiek jie šiuo klausimu sau naudos ar žalos pasidaro, čia nekalbėsime, o paimsime tik tą, būtent, ant kiek tuomi pasitarnauja dorai. Gal niekam tiek žalos su tuomi nepadaro, kaip jaunuomenei. Štai kunigas jaunuoliui pasakoja "neužmušk," bet tuo pačiu džiaugiasi, kad buvo sugriautas šventas Guernika miestas ir tūkstančiai išžudyta nekaltų žmonių, arba dėžiajam kare atlikti toki ir toki puikūs darbai. Jaunuoliui pakiša ir evangeliją, kurioje nurodyta, kad Kristus buvo toks nuoaidus, toks geras, kad net ir šventam Petrui liepęs nesipriešinti prieš savo užpuolikus ir už pasipriešinimą smarkiai jį subaręs. Visiems liepia pasekt Kristaus keliu ir už piktą neatsakyti piktu. Jaunuolis pažiūri į Ispanijos reikalą, bet čia randa didžiausias tų pačių kunigų pliovones ant didvyriškų Ispanijos žmonių. Jaunuolis pasijunta labai keblioj padėtyj.

Tas pats ir su nevogimo klausimu. Jaunuolis nueina į fabriką, mato, kad sunkų darbą kapitalistas prie akių iš jo legališkai vagia, bet šiame klausime dvasiškas vadas jam liepia tylėti ir sako: "palaiminti, kurie kenčia."

Toks jaunuolis, vietoj gauti gerą supratimą, teisingą išauklėjima, tampa galutinai sudemoralizuotu, vengia teisėtu būdu gyvenimo susikūrimo ir pasileidžia vogti, arba plėšti. Tai ne pasaka, bet tikra tiesa, tą randame ir prasižengimų statistikoje, kurioje nurodyta, kad didžiausį prasižengimų skaičių padaro tikinčiųjų žmonių vaikai.

Del ko pakariniais laikais visame pasaulyje milžiniškai padidėjo plėšikų ir vagių pulkai? Ar ne delto, kad laike karo buvo sudemoralizuotas ir pagaliau į skurdą nustumtas jaunimas. Jeigu jaunuolis mato legališką laike karų plėšimą, kurį užgiria ir jo dvasiškija, tai kodel ir jam nepasinaudoti proga.

Tačiau niekad nebuvo taip garbinami legališki plėšimai, kaip dabar. Didžiojo karo metu kunigai nors ir laimino kitų šalių plėšikus, bet visgi nors užmaskuotai, o dabar jau pradėjo stačiai laiminti ir savo krašto žmonių plėšikus. Ir kaip tas jaunuolis gali jaustis, jei jis dirba nepakenčiamose sąlygose, ateina į jo fabriką darbininkų unijos organizatorius, o paskui jam kunigas draudžia prie tos unijos prigulėti ir liepia jos neapkęsti? Aišku toks jaunuolis pastatomas į nusivylimo bedugnę, jei jis nėra ant tiek stiprus, ir nepajėgia nusispiauti ant kunigo mokinimų. Tokiame atsitikime kunigas jį mokina pasiduoti išnaudojimui, o jei jo organizmas negali pernešti to, suprantama, jis nusirita ten, iš kur paskui nepajėgia išeiti.

Kadangi šiandien kunigai šioje kryptyje varo didelę akciją, tai galima iš jos laukti ir didesnių vaisių. Nes per kelis amžius jie jaunimą ant tiek nesudemoralizavo, kiek laike Ispanijos karo. Jie visur be paliovos keikia Ispaniją, bet šale to randasi gana plati spauda, nors ir buržuazinė, kuri daug ką pasako apie Ispanijos karo priežastis. Tai ant tiek kunigai pasitarnauja dorai. Šią temą privalėtų plačiau panagrinėti kiekvienas tikintysis darbininkas.

B. D.

Kriminalistų Skaičius Tarp Naziškų Jaunuolių Auga

Berlyne išleista gruodžio 1 d. kriminalisčių statistika rodo, kad naziškų jaunuolių tarpe sparčiai auga įvairios kriminalystės. Pavyzdžiui, 1933 metais 42 miesteliuose buvo padaryta 7,041 kriminališkas prasižengimas, o 1936 metais tuose pačiuose miesteliuose kriminališkų prasižengimų skaičius pašoko iki 9,944.

Smulkių vagysčių skaičius 23 miesteliuose pakilo nuo 2,650 iki 3,195. Labai smarkiai paaugo lytiški užpuldinėjimai: 22 miesteliuose nuo 215 lytiškų užpuolimų skaitlinė pakilo iki 568, kas rodo, kad tarp naziškų jaunuolių auga nesubalansuojamas neurotizmas.

Lietuvoje

TARNAITĖ NEPAKĘSDAMA IŠNIEKINIMO IR ŪŽMETIMO NUSIŽUDĖ

Kaunas. — Pas pilietį Jochelį Kairauską, gyvenantį Mickevičiaus gatvėje, spalių mėnesio pabaigoj pradėjo tarnauti Jadvyga B-tė, 34 metų amžiaus. Kairauskas yra "Fani" salono savininku, kuris randasi Laisvės alėjos 34 nr.

Bet neilgai patarnavus, spalių 30 dieną, nieko nesant namie, Kairauskas savo tarnaitę Jadvygą užpuolė ir išniekino. Niekindamas sužalojo ir mergina pradėjo sirgti. Tada Kairauskienė ją norėjo iš tarnybos atleisti, bet buvo susitarta ją dar pagydyti. Kitą dieną Kairauskas tarnaitę nugabeno į žydų ligoninę, kur jai padaryta operacija. (Vežt į ligoninę patarė vienas gydytojas).

Išėjus iš ligoninės tarnaitė papasakojo savo sesutei, kaip Kairauskas su ja pasielgė. Sesuo atėjo su liudytojais pas Kairauską prašyt atlyginti už skriaudą ir pasikalbėti. Nukentėjusios sesuo prašė sumokėt 5 tūkstančius litų.

Kairauskas irgi buvo pasikvietęs liudytojus, kurie virtuvėje sėdėdami klausėsi pasikalbėjimo. Paskui Kairauskas virtuvę atidaręs pasakęs: "Girdėjote, kaip mane tarnaitės sesuo šantažuoja?!"

Tuojau po to Kairauskas padavė kriminalinei policijai skundą, kad buvusi tarnaitė jį šantažuojanti.

Nukentėjusi kiek vėliau irgi nusiskundė kriminalei policijai.

Lapkričio 12 dieną policija Kairauską areštavo ir pradėjo kvotą.

Nukentėjusi neiškęsdama širdies skausmo, lapkričio 13 dienos rytą pasiskolino iš savo pažįstamos 45 centus ir už juos nusipirko acto esencijos, kurią Putvinskio gatvėje prie keltuvo išgėrė. Kitą dieną Jadvyga mirė.

Kairauskas padėtas į sunkiųjų darbų kalėjimą. Kairauskienė turinti širdies ligą ir smarkiai serganti.

Į VOKIETIJĄ IŠVEŽĖ 150,000 ŽĄSŲ

Visais laikais iš Lietuvos žąsų eksportas eidavo į Vokietiją. Šiais metais irgi daugiausia žąsų buvo išvežta į Vokietiją. Vokietijoj ir kainos už žąsis buvo aukštesnės. Šiemet buvo į Vokietiją iš Lietuvos išvežta apie 150,000 žąsų. Nedideli kiekiai išgabenti į Čekoslovakiją, Austriją ir kitur. Už kiekvieną žąsį mokėjo nuo penkių iki septynių litų.

ŽEMAITIJOS MIESTELIO RABINAS PAPUOLĖ Į MOTERŲ SUKURĮ

Viename gilios Žemaitijos miestelyje žydų gyventojai, kaip visur, laiko rabiną. Rabinas jau senai vedęs ir iš pirmų vedybų turi sugyvenęs 2 vaikus. Tačiau šis rabinas savo pasismaginimui panorėjo sulaužyti senąjį žydų daugpatystės draudimą—cheirimą. Pirmoji žmona nepakentė savo konkurentės ir suiro šeimyninis gyvenimas. Rabinas nuolat dviejų vaikų motiną visaip kankino. Pagaliau sinagogos seniūno padedamas, kuris yra antros rabino "žmonos" švogeriu, privertė pirmąją žmoną pradėti galvoti apie perskiras. Vargingoji moteris reikalavo, kad jos vyras kaip nors medžiagiškai aprūpintų ją ir jų dviejų vaikus, bet tas nė girdėti nenorėjo. Reikalas priėjo ligi to, kad į miestelį suvažiavo Telšių, Veviržėnų, Tverų, Varnių ir net Ukmergės rabinai, kurie pripažino, kad pas jų kolegą šeimyninio gyvenimo su pirmąja žmona neįmanoma atstatyti, tačiau nusprendė, kad rabinas turi patenkinti pirmos žmonos reikalavimus prieš skirybas. Iškrypęs rabinas betgi pasipriešino net savo kolegų aplinkinių rabinų spaudimui ir prieš visus žydų skirybų nuostatus be jokių ceremonijų savo žmonai įbruko skirybų raštą į rankas.

Tada kilo toks skandalas, kad reikalas pasiekė net Kauno rabinatą. Ir čia gavo patvarkymą, kad rabinas neturi teisės vesti antrąją žmoną nes pirmos vedybos tebeveikia.

Tada miestelio maldyklų seniūnai, o ypatingai "antrosios rabino žmonos" švogeris, dėjo didžiausias pastangas, prikalbėjo rabiną išpildyti pirmosios žmonos medžiaginės protenzijas, ir įvyko tvarkingos skirybos. Tačiau skandalo kaltininkai smarkiai apsigavo, nes iškrypęs rabinas nevedė sinagogos seniūno svainės, o visai kitą moterį, bet su antrąja vis palaikąs "status quo."

Rabinas ir su savo nauja žmona nesugyvena. Žydų tarpe del iškrypusio rabino eina didžiausias chaosas.

LIETUVOS KUNIGAI LAUKIA NERAMIŲ VALANDŲ

Lietuvos spauda praneša, kad gruodžio 4 dieną turėjo prasidėti Katalikų Veikimo Centro konferencija, o nuo lapkričio 29 dienos iki gruodžio 4 dienai turėjo įvykti katalikiškiems veikėjams kursai. Šiuose kursuose įvairūs dvasiškiai turėjo laikyti paskaitas įvairiais klausimais, tarp kurių ir daktaras Maceina apie krikščionybės pažiūrą į nuosavybę ir turtus.

Šis daktaras pernai į Lietuvos prabaščių tarpą įmetė "bombą," ragindamas atiduoti bažnyčių turtus bežemiams. Galimai ir vėl Lietuvos kunigams pasikartos tos neramios dienos, kuriose jie visaip turės aiškintis, kam jie krauja, jų pačių teigimu, nereikalingus turtus.

SALĖS LAIKOMOS SVARBESNĖMIS UŽ BAŽNYČIAS

Kauno kunigai savo ketvirtadieniuose, be ko kita, apsvarstė ir parapijų salių reikalingumą. Priėjo išvados, kad dabartiniais laikais ir esamose sąlygose jų akcijai ir visuomeniniam darbui parapijos salė esanti didesnės reiškmės, negu bažnyčia. Mat, į bažnyčią einąs pasyvus elementas, daugiausia moterys, o į parapijos salę susirenkąs jaunimas. Čia esą galima padaryt susirinkimus, laikyt paskaitas ir t.t.

Dabar visoje Lietuvoje esą apie 100 parapijinių salių. Todel nutarta parapijinių salių tinklą kuodaugiausia išplėsti.

DĖL FOKSTROTO KENČIĄS VYSKUPŲ AUTORITETAS

Prieš trejetą metų Lietuvos vyskupai į tikinčiuosius išleido ganytojišką laišką, pasmerkdami moderniškuosius šokius ir uždrausdami juos šokti. O dabar švietimo ministerija visiems moksleiviams pavelino juos šokti. Todel dabartiniu laiku kaip kairieji moksleivjai, taip ir kunigų vadovaujami ateitininkai pradėjo trypti fokstrotą ir tango. Net ir kaikurie kunigai praktikuoja moderniškus šokius. Kadangi vyskupų ganytojiškas laiškas neatšauktas, tai jie pajuto didelį įžeidimą. Tuo klausimu jie rengiasi išleisti momerandumą.

LIETUVOJE RENGIASI GAMINTI BAŽNYTINĮ VYNĄ

Iki šiol bažnytinis vynas Lietuvon importuojamas iš Romos, kurio Lietuvos kunigai per metus ištraukia net 25,000 bonkų, už ką susidaro apie 200,000 litų išlaidų. Anksčiau visi Lietuvos kunigai bažnytinio vyno galėjo nusipirkti tik pas kanauninką Dogelį, o dabar jau galima gauti ir dekanatuose.

Vienuolės benediktinės šiemet priauginusios Lietuvoje gražių vynuogių, iš kurių galima pagaminti gero vyno. Todel kauniškiai kunigai nutarę kreiptis į vienuolius marijonus, kurie Lietuvoje turį nepaprastai puikius sodus, kad jie platesniu mastu pradėtų auginti vynuoges ir pradėtų gaminti bažnytinį vyną.

Bet tai vyno gamybai esąs reikalingas Romos leidimas, o Roma nepageidaujanti, kad kas jai trukdytų biznį, nes dabar, veikiant įvairiems valiutiniams suvaržymas, labai sumažėjo "Petro skatiko" pajamos. Už tai Roma nusistačiusi bent kiek atsigriebti nors ant vyno eksporto.

LENKAS BOBOLAS TURBŪT TAPS LIETUVOS ŠVENTUOJU

Paskutiniu laiku Lietuvai šventojo beieškant jėzuitai aptiko lenką Bobolą ir jau pastatė jo kandidatūrą į šventuosius. Tuo laiku nepatenkinti patrijotiškai nusistatę katalikai. Sako, lenkai ir taip gana persekioja Vilniaus lietuvius, o čia dar prisieis garbinti jų Bobolą.

Patrijotiškieji lietuviai šventųjų kandidatūron įstatė 1921 metais Kretingoje mirusį kunigą Pečkaitį. Jam vienas paminklas pastatytas Kretingoje, o antras Kaune, Žaliajame kalne. Ir Kretingoje ir Kaune apie Pečkaičio paminklą jau senai moterys eina keliaklupščiomis, melsdamosi ir laukdamos pasirodant stebūklų.

Taigi Pečkaičio kandidatūra į šventuosius Lietuvoje randa pritarimo, bet nežinia ką tuo klausimu pasakys Roma, kas ims viršų: lenkas Bobola, ar lietuvis Pečkaitis.

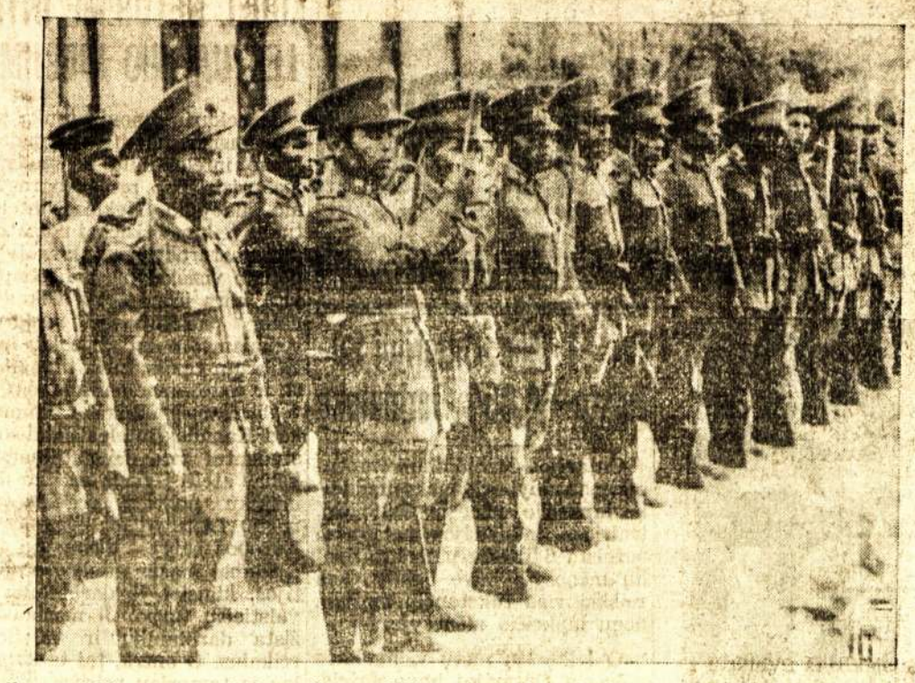

Meksikos valdžios parengti karininkai iš valstiečių tarpo. Meksikos valdžia stengiasi apsivalyti nuo fašistų simpatikų, o jų vietą užpildyti antifašistais, kad išvengti fašistinio sukilimo.

UKMERGĖ NORI TREČIO CUKRAUS FABRIKO

Nesenai miesto tarybos posėdyje visapusiškai buvo svarstomas klausimas įsteigti Ukmergėje trečią Lietuvos cukraus fabriką. Klausimas buvo nutartas įgyvendinti ir tuo reikalu buvo pateiktas vyriausybei atatinkamas memorandumas.

PAGĖGIŲ DARBININKAI REIKALAUJA BUTŲ SUTVARKYMO

Daugumas Klaipėdos krašto darbininkų gyvena labai bloguose butuose, tiesiog landynėse. Ypatingai kumečiai ir liuosininkai. Nors butai blogi, bet už juos tenka mokėti gana aukštas nuomos kainas. Butas iš kambario ir virtuvės, apimantis 12—15 metrų grindų, kaštuoja 30—40 litų, nors kaikur per pamatus gali ir šunes landžioti.

Pareikalavęs darbininkas buto savininko remontuoti, gauna atsakymą, kad jei jam negeras butas, tai sveikas gali važiuoti kitur. O kur tik eisi, visur pilna, prisikimšę. Nauja statyba labai silpnai eina. Tat žmonėms prisieina gyventi susikimšusiai, kaip gyvuliams tvarte, ir už laužus sumokėti paskutinius sunkiai uždirbtus centus.

Spalių 31 dieną susirinko Pagėgių darbininkai ir nutarė su tokiu lupikavimu kovoti: išrinko iš trijų žmonių komisiją, kuri pereis visus butus, juos iš matuos, įkainuos ir nutarimus pasiųs susivienijimo centro valdybai. O ši turės pasiųsti krašto direktorijai, kuri per apskričių valdybas turės tinkamai sunormuoti butus.

APIE 12,000 DARBININKŲ NAIKINS ŽALIĄSIAS GIRUŽES

Lietuvos miškų departamentas dalį stačio miško parduoda prekybininkams, dalį vietos reikalams ir didelius plotus patsai iškerta ir paskui pardavinėja pagamintus sortimentus.

Pats miškų departamentas šiemet numato prisikirsti net milijoną 204 tūkstančius kietmetrų. Be to dar pagaminti 173 tūkstančius erdmeterių popiermalkių, 132,000 pabėgių ir 12,500 šliferių. Prie šių darbų jau dirba apie trys tūkstančiai darbininkų, o kuomet pašals, prie miško kirtimo darbų bus paimta apie 12 tūkstančių darbininkų.

Tai tiek žaliųjų Lietuvos giružių sunaikins pats miškų departamentas, o kur visi vietiniai reikalai ir giružių naikinimai po įvairių pirklių vadovybe?

PLEČIAMI CIKORIJOS ŪKIAI

Šiaulių apskrityje nuo 1933 metų įvairiose vietose pas ūkininkus buvo pamėginta auginti cikorija, kurios šiemet buvo užsodinta 13 ha. Derlių pagal sutartį turi supirkti sąjunga "Sodyba" Kaune. Dabar vyksta cikorijos džiovinimas, kurio centras yra Gruzdžių dvare. Apytikriai apskaičiuojama, kad už žalių cikorijų centnerį "Sodyba" galės ūkininkams mokėti apie pusšešto lito, o iš vieno ha, kaip parodė praktika, cikorijų galima gauti apie 300 centnerių.

FAŠISTŲ KALĖJIMUOSE IR LAISVĖJE BAISIAI KANKINA LIETUVOS LIAUDĮ

(Laiškas iš Lietuvos)

Gerbiamas Drauge!

Pirmiausia pranešu, kad esu sveikas ir kol kas ne už grotų. Linkiu tau sveikatos ir daugiau energijos politiniam darbe.

Kol kas esu nevedęs, mat tvirtai nusistatęs prieš sakramentus, o civilinės metrikacijos dar neiškovojome. Todel turiu viltį gauti tokią draugę, kuri nepaisys sakramentų ir sutiks gyventi. Nors jau baigiu pasenti, bet dvasiniai ir fiziniai esu stiprus—fašistinė reakcija nepajėgia pakirsti.

Dabar parašysiu apie Lietuvos politinių kalinių būklę. Lietuvos politiniai kaliniai yra blogesnėse sąlygose, negu caro laikais. Jie laikomi kartu su kriminalistais ir jiems taikomas griežtesnis rėžimas. Fašistinio teroro aukų sausakimšai prikimšta pilni kalėjimai, fortai ir areštо namai (koncentracijos stovyklos). Del susikimšimo, tvankumo, drėgnumo ir pusbadžio gyvenimo daugelis randasi nusilpimo ir nerviškumo padėtyje. Todel apie 70% politinių kalinių randasi mažakraujai, 60% džiovos kandidatai, apie 40% serga skrandžio liga, kiti širdies, reumatizmo ir kitokiomis ligomis. Kurie paprašo mediciniškos pagelbos, tiem kalėjimų administracijos turi išgalvojusios visokių bausmių, o pasiskųst nėra kam. Kas mėgina pasiguosti kalėjimų inspektoriui arba prokurorui, visuomet palieka kaltu, o paskui iš kalėjimo administracijos susilaukia dar didesnių bausmių. Pavyzdžiui, Panevėžio kalėjime vienas draugas tapo nubaustas trimis mėnesiais baudžiamąja kamera už tai, kad dienos metu stovėjo prisišliejęs prie narų, kas valdininkams išrodė, jog jis gulėjo. Reiškia per tą laiką buvo paliktas be pasimatymo, be spaudos, laiškų, rūkymo ir be pridedamojo maisto. Na, o jei kriminalistas tai padaro, gauna daugiausia septynias paras baudžiamosios, tad aiškus skirtumas.

Iš Šiaulių kalėjimo į Panevėžio kalėjimą atkėlė tikrą inkvizitorių Andrašiūną, kurį politiniai kaliniai praminė "Šveiku." Prie šio Šveiko prisidėjo irgi geras fašistų žandaras Vapštas. Jiedu kalėjime įvedė baisią inkvizicją: atėmė iš politinių kalinių nuosavus drabužius ir apvilko valdiškais, kuriuos pirmiau dėvėjo džiovininkai, sifilitikai ir be jokios dizenfekcijos ir išplovimo. Žodžiu, ne drabužiai, bet skarmalai, biaurūs dėvėti, pilni ligų, bet fašistai ir nori, kad politinius kalinius naikintų biauriausios ligos.

Ilgiems metams nuteistus ir šiaip silpnos sveikatos, jai paprašo mediciniškos pagelbos, tie inkvizitoriai pradėjo siųsti į kalinių prakeiktus Kauno devintojo forto urvus. Ten papuolus tai gyvas žmogus būna uždarytas į grabą, nes urvai paskendę drėgmėje, šalti ir niekad saulės spindulių nemato. Didesniam kankinimui ligotus kalinius varo į durpynus ir pristato prie sunkiausių darbų. Tiesa, moka už darbą, bet nuo 20 iki 90 centų už 12—14 valandų dieną.

Kalėjimuos panašesnių knygų nėra, nes visi knyginėliai susideda iš švento Kazimiero draugijos leidinių.

Lietuvoje ant tiek padaugėjo politinių kalinių, kad netelpa į buvusius kalėjimus, užtat valsčiuose stato areštų namus, koncentracijos stovyklas ir didina kalėjimus. Štai prie Panevėžio kalėjimo budavoja dirbtuves, kurias sujungus su kalėjimu tilps dar kita tiek kalinių.

Lietuvos fašistiniai žvalgybininkai per savo laikraščius skelbia, būk jie išėję aukštuosius mokslus, esą viską jie atranda ir pažįsta, todel ir nereikalinga naudoti kankinimo priemonių. Tačiau gyvenimas rodo visai ką kitą. Su kriminalistais kaip kur ir mandagiai jie pasielgia, bet su politiniais kaliniais tikrai žvėriškai, ypatingai provincijos žvalgybininkai. Žvėriškumu rekordiniai yra pasižymėjus Panevėžio žvalgyba. Vieną dieną ji areštavo kupiškėną P. Mackevičių ir taip sumušė, kad ir jo artimieji negalėjo pažinti, o vėliau teismas jį išteisino.

Po to Čapliko žandaras Matukas ir Rokiškio viršininkas Čėsna, Skapiškio valsčiuje, Kirkėnų kaime areštavo apie trylikos metų Zuliniuką, priklausantį katalikiškai pavasarininkų organizacijai. Šie budeliai vaiką taip sumušė, kad prisiėjo šauktis ne tik medicinos pagelbos, bet ir kunigo su paskutiniais sakramentais. Po nukankinimo vaiką paleido. Jį mušė todel, kad vaikas sutiktų sakyti, jog jam tūlas ateitininkas (katalikiškos organizacijos narys) davęs platinti nelegalios literatūros. Nukankintojo vaiko tėvas inkvizitorius padavė teisman ir ten Matukas buvo pripažintas kaltu ir nubaustas trimis mėnesiais kalėjimo ir 50 litų už nuostolius. Reiškia, nei fašistų teismas nepajėgia paslėpti inkvizitorių darbų, bet suprantama, kad kraujagerį į kalėjimą nekiš.

Panemunėlio valsčiuje, Naujasodės kaime, tas pats budelis Čėsna ir viešoji policija pagelba kankinimo privertė į žvalgybą įstoti tūlą Motiejuką, bet paskui paleido.

Šimonių valsčiaus, Juodupėnų kaimo gyventojas Staniukas buvo kankintas ir pagaliau nuteistas šešeriems metams į kalėjimą vien už tai, kad jis moka gražiai paišyti. Pagaliau apeliaciniai rūmai atrado, kad šis gabusis paišytojas niekuo nėra prasižengęs ir išteisino.

Tai tiek, drauguži, apie Lietuvos baltojo teroro aukas ir žvalgybininkų siautimą viename Lietuvos kampelyje, o kur visa Lietuvą?

Viso gero, drauguži, nepamiršk Lietuvos fašistinio teroro aukų!

(Parašas neskelbiamas)

IR IŠ PROTESTŲ NORI DARYTI BIZNĮ

"Lietuvos Žinios" rašo: "Daugelis žmonių rašo Seimui peticijas." Toliau kelios eilutės cenzūros iškaltos, iš ko matosi, kad tos peticijos turi sąryšio su politinių kalinių paliuosavimu, arba šiaip koki nors protestai prieš fašistinę valdžią. "Bet daugumas tų parašų surinkta neatlikus tam tikrų formalumų. Pav., Seimo statuto 109 str. pasakyta, kad parašai po peticijomis turi būt paliūdyti arba notaro, arba policijos, arba klebono. Jeigu po peticija bus padėti tik pliki parašai, be paliūdijimo, tai jie neturės jokios reikšmės ir peticijos su nepaliūdytais parašais grąžinamos jų autoriams.

"Taigi, parašų rinkimas po peticijomis turi tam tikrų apsunkinimų formalumais, o jeigu eit pas notarą, tai už kiekvieno parašo paliūdijimą reik mokėti po 3 litus."

Kas sako, kad Smetona neturi "gešeftinių" sugabumų! Turi ir dar kokius! Jam piliečio balsas be trijų litų neturi jokios reikšmės. Ar veda bereikalingai žmogų į kalėjimą, ar kas reikalauja savo teisių, iš visų prašo triličio, tik klausimas ar ilgai Lietuvos liaudis sutiks mokėti tuos triličius, arba be jų neturėti savo teisių?

MOTERIS PER KETURIAS DEŠIMTS PENKIAS VALANDAS IŠGYVENO ROBINZONO GYVENIMĄ

Kanados laikraščiai rašo šiurpulingą nuotikį, kurio siužetas tinka romanui arba filmai. Buvo taip:

Praeitos sąvaitės gale 23 metų amžiaus indėnas Metallic su savo 26 metų amžiaus žmona irkliniu laiveliu išsiyrė į Nipissing ežero salas peržiūrėti sląstų, ar nėra pakliuvęs bent koks žvėrelis. Nuo gyvenamos salos, kurioje jis tarnavo už kempės prižiūrėtoją, nusiyrė apie tris mylias ir pamatė beplaukiojančią antį. Jaunam indėnui rodėsi nepaprastas laimikis, jis griebėsi už šautuvo ir taikė pasiimti savo auką. Tačiau išleido apie 10 šūvių ir aukos neįstengė pasiimti, nes kada tik jis šovė, tai antis vis suspėjo pasinerti po vandeniu. Pagaliau po ilgo "apibombardavimo" antis pradėjo prarasti savo kontrolę: mėgino lėkti, bet nebegalėjo, matomai, kad vienas šūvis ją sužeidė. Reikėjo pribaigti. Kaip tyčia po ranka pasitaikė vien iš vandens išsikišusi uola, kurių netrūksta Ontarijos ežeruose.

Nieko nelaukdamas šis gamtos sūnus prisiyrė prie uolos, iškėlė iš laivelio nuo vėjo ir audrų į šiltas antklodes susuktą savo jauną žmoną, pastatė ant uolos ir ėjo žiūrėti, kas dėdasi su ančia. Bet čia pasikartojo viena iš pasakiško Sinbado scenų. Nuo uolos pučiantis vėjas, pagriebė lengvą indijonišką laivelį ir pradėjo stumti tolyn. Pamatęs tą, indėnas, žinodamas, ką tas reiškia, smarkiai suriko, šautuvą įbruko žmonai į rankas ir būdamas apsirengęs sunkiais drabužiais, viską užmiršdamas metėsi vandenin sugauti laivelį, kuris buvo už 20 pėdų. Žmona tai pamačius suprato, ką tas reiškia. Ji žinojo, kad vyras, būdamas apsiavęs sunkiais guminiais batais, ant kūno užsitraukęs net keletą megstinių, neilgai galės plaukti. Ji baisiai suriko, kad vyras susilaikytų, bet jokiu būdu negalėjo sulaikyti.

Neilgai trukus vyras iškėlė rankas ir kelis kartus suriko, kad savo pabaigia. Moteris tai matydama kuone krito iš gailesčio, bet negalėjo suteikti nei jokios pagelbos. Greitai jos numylėtinį prarijo šaltos bangos, laivelis išnyko iš akių, o ji su širdgėla pasiliko gyventi Robinzono gyvenimą.

Viskas, kas jai liko, tai šautuvas su trimis šoviniais. Čia protingoji indėnė sugalvojo duoti signalus, bet atskirais laikotarpiais, nes veik už dviejų mylių vandens ploto gyveno indėnai. Pirmąjį signalą davė tuojau, antrąjį praslinkus nekuriam laikui, o kitą pasiliko kitai dienai, bet darganos ir šaltis apšaldė šautuvą ledais ir trečiojo signalo negalima buvo duoti.

Ant rytojaus užpuolė lietus, permirkė rūbus, o naktį vėl pradėjo šaltі. Moteriškė nusiavė kojines, šiltesnį megztinį ir mėgino prie kūno pridėjus apšildyti, bet nevyko. Dienos metu visuomet vaikščiojo ir šaukė, o pora naktų praleido galvą įkišus į popierinį baksą, kurį rado kažkieno paliktą ant tos uolos. Pagaliau artinosi gyvenimo pabaiga: kūną pradėjo kankinti paralyžius ir baisiai silpti nuo maitinimosi lapais ir žieminėmis uogomis. Bevaikščiodama po uolą užtiko ugniavietę, kurios pasilikęs tiktai vienas nuodegulis. Pasiėmus tą nuodegulį, ant akmeninės uolos išrašė apie visą įvykį ir striela nurodė tą vietą, kurioje prigėrė jos vyras, ir rengėsi prie mirties, nes jau buvo pradėjusi netekti sąmonės. Bet ant laimės po 45 valandų šalčio ir sielvarto pamatė atplaukiančius kitus du indėnus, kurie plaukė peržiūrėti sląstų. Šie moteriškę užtiko, pargabeno namo ir atidavė ligoninėn.

Tai viena iš Kanados gamtos sūnų tragedijų. Jie keliauja po miškus, ežerus, stato save į nuolatinius pavojus ir tokios nelaimės jiems ne pirmiena—jų pasitaiko didelė daugybė. Drąsiai galima sakyti, kad Kanadoj nėra ežero, giružės, ar akmeninės uolos, kuri būtų negirdėjus šių gamtos sūnų sielvarto ir neaplaistyta jų ašaromis.

Atgaivinta S.D.K.L.S.P.D. Šeštoji Kuopa

DELHI — TILSONBURG. — Prieš tris metus šioj apylinkėj buvo įsisteigus virš minimos draugijos šešta kuopa. Tikrai nepamenu, kiek narių buvo įstoję, bet rodos septyni. Tik, dėja, šiai jaunutei kuopai nebuvo lemta ilgai gyvuoti. Del mažo skaičiaus narių ir susidarius kitoms kliūtims, kuopa nepadarė nė vieno susirinkimo ir pagaliaus išnyko. Vėliaus mažutis kuopos iždas buvo persiųstas centrui ir kuopa paskaityta išnykusia.

Nuo to laiko prabėgo jau trys metai. Gyvenimas bėga savo vaga, visur jis daug ką pakeičia, didelių pasikeitimų įvyko ir šioj kolonijoj. Vietoj keliolikos buvusių tabako augintojų, dabar pasidarė gana skaitlinga kolonija. Todel draugai Balnys, Gurklis ir Pempė pradėjo darbuotis, kad kuopa būtų atgaivinta. Po ilgo darbavimosi buvo sušauktas pirmas susirinkimas ir įtraukta kuopon dešimts narių. Tolimesnis narių verbavimas buvo atidėtas iki naujų metų, bet išėjo kitaip. Mat prabėgus vienai sąvaitei laiko nuo kuopos įsisteigimo iš Toronto atvyko minimos organizacijos vadovai j a n t i draugai A. Morkis ir K. Narusevičius. Tad lapkričio 21 d. buvo sušauktas kitas susirinkimas ir kuopa davaryta iki 24 narių.

Beje draugas. J. Dumša, susirinkimo išvakarėse, per tabako augintojų balių gavo net aštuonis naujus narius. Šis aktyvus draugas su nora pagelbininkų žada darbuotis ir ateityje, beverbuodamas naujus narius. Už tokį pasidarbavimą jam nuo draugijos tenka didelis ačiū.

Laike susirinkimo atgaivintoji kuopa tapo užvardinta Delhi-Tilsonburg apylinkės Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos 6 kuopa. Taipgi tapo išrinkta ateinantiems metams ir kuopos valdyba. Pirmininku išrinktas P. Gurklis, protokolų sekretorium F. Balnys, finansų raštininku Grigienė, iždininku J. Dumša, kontroliais: S. Zaveckas, S. Šimutis ir K. Pempė, maršalka J. Liutkus. Išrinktas ir korespondentas, kuris apie kuopos veikimą kartas nuo karto rašinės į Liaudies Balsą.

Tai šitaip tabako augintojai pradeda darbuotis. Linkiu geriausių pasekmių.

Korespondentas

S.D.K.L.S.P.D. Kuopoms Žinotina

Šiais metais buvo užtvirtinti keli serganti aplikantai. Tai vis neakyvumas kuopų valdybų ir liūdininkų.

Kad taip nepasitaikytų, kada aplikantas yra tvirtinamas, jis turi būti kuopos susirinkime. Jeigu jis nesiranda tame susirinkime, kuriame jis turi būti užtvirtinimas, reikia atidėti.

Pirmoj kuopoj buvo įvesta tvarka, kad aplikantą užkviesti laišku į susirinkimą, bet paskutiniu laiku pradėjo to nepaisyti, tvirtinti aplikantus nesant susirinkime.

Aplikantas užtvirtinamas su liūdininkų pareiškimu, kad jis jiems žinomas. Bet ar jis sveikas tą dieną, kada jis tvirtinamas, nei vienas nežino, kuomet jis susirinkime nedalyvauja. Kitą sykį pasitaiko, kad liūdininkai būna nematę aplikanto per kelis mėnesius.

Nežiūrint to, kad aplikantas prieš keturius mėnesius išegzaminuotas gydytojo ir rastas sveikas, tvirtinant turi būti susirinkime, kad tvirtinantieji galėtų persitikrinti jojo sveikata.

Centre yra keletas tokių narių užtvirtintų del nežinojimo aplikantų sveikatos laike tvirtinimo. Nariais buvo priimti ligoniai. Dabar jie serga, bet prieš įstojimą slėpė savo ligas.

Jei bus priimami ir sergant, tuomet niekas nenorės prigulėti prie draugijos, kol nesusirgs.

Visos kuopos atkreipkite didesnę atydą į tai, kas yra priimamas į draugiją, kad tokių atsitikimų daugiau nebūtų.

A. M.
C.P.K. Pirmininkas

Toronto Lietuviai Parėmė Demokratijos Gynėjus

TORONTO, Ont. — Pradėjus kalėdinių dovanų vajų del Ispanijoj esančių kanadiečių, Toronto lietuviai, Toronto Lietuvių Komiteto Lietuvoj Demokratijai Atsteigti vadovybėj, pasidarbavo sekančiai:

Į tam tikslui surengtas šeimyniškas vakaruškas atsilankė nemažas skaičius, kad paremti Ispanijoj prieš fašizmą kovojančius draugus, kartu ir septynius lietuvius.

Padarius atsišaukimą į Toronto moteris, kad prisidėtų su aukomis ir darbu, į atsišaukimą atsakė visa eilė draugių.

Draugė Indrelienė priėmė nuo šių draugių sekančias aukas: nuo Mrs. Mankus $1.00, Jakavičienės $1.00, Šimonienės $1.00, Byrienės $1.00, Guoberienės 50 centų, Dabrovolskienės 50 centų, Baličienės 50 centų, Jakubynienės $1.00, Treigienės $1.00, Pažėrienės 25 centus, Jarienės $1.00, Indrelienė pati aukavo 50 centų. Taipgi priėmė 4 poras kojinių, kurias aukojo šios draugės: Markauskienė, Frenzelienė, Antanavičienė ir Balčiūnas.

A. Ylienė priėmė šias aukas: Grusienė aukavo $1.00, Skurdelienė 50 centų, Lapėnienė 50 centų, Daujotienė 50 centų, Kalyman 50 centų, Karvelis 50 centų, Vilkas 10 centų, Mrs. 50 centų, Ylienė 50 centų, Adomėlienė 50 centų, Brogienė 50 centų. Kojines aukavo šios draugės ir draugai: Linartienė 1 porą, P. Strolis 3 poras ir draugė Laurusevičienė 1 porą savo darbo kojinių.

Kelios draugės numezgė kojines iš Mackenzie-Papineau batalijono draugų komiteto parūpintų siūlų sekančiai: Šutienė 3 poras, Šakalienė 2 poras, Galkienė 1 porą, Vaičiulienė 1 porą, Raulynaitienė 1 porą, Kamičaitienė 1 porą, Laurusevičienė 1 porą, Milerienė 1 porą, Leišienė 1 porą.

Visom draugėm, aukavusiom ir darbu prisidėjusiom, taipgi draugams, kurie aukavo, komitetas taria didelį ačiū.

T.L.K.L.D.A.

Sudburiečiai Gausiai Parėmė Ispanijos Kovotojus

SUDBURY.—Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. D. trečios kuopos susirinkime buvo nutarta, kad Ispanijos paramai reikalinga parinkti aukų. Aukų rinkliavos pravedimu rūpinosi kuopos komitetas kartu su darbščiausiais kuopos nariais. Jie leidosi su blankomis darban, o kada jas grąžino, pasirodė, kad gauta labai geros pasekmės. Viso surinkta $61.55.

Visiems aukuotojams ir aukų rinkėjams SDKLSPD trečios kuopos komitetas taria širdingą ačiū.

Komitetas

Saskatchewano Angliakasiai Nepamirštam Kovotojų

Gerbiamoji Liaudies Balso Administracija!

Mes, Lignit Cool mainos, Sask. provincijoje, Pinto miestelyje esantieji lietuviai angliakasiai, susirinkę ir plačiai apdiskusavę Ispanijos kovotojų pasiaukavimą del žmonijos labo, kartu ir del mūsų, nutarėme, kad mūsų pareiga yra jiems pagelbėti, ką ir padarėm. Štai su šiuo laišku prisiunčiam ir tą paramą.

Kadangi tam tikslui neturėjome specialės blankos, prie to esam daugiau palinkę į darbo atlikimą, negu į formalistiką, tai savo įvertinimą pažymime ant paprasto popieriaus lapo. Štai aukotojai:

F. Burlega—$1.00, F. Monstovich—$1.00, A. Bugailiškis—$1.00, C. Zala—$2.00, J. Pulaikis—$2.00, E. Lazauskas—$2.00, V. Pirva—$1.00, P. Piragis—$2.00, G. Piragis—$1.00, M. Valentinas—$2.00, M. Motejūnas—$1.00, A. Jakštas—$1.00, M. Peteherych—$1.00, P. Gembi—$1.00, R.Ttrynda—$1.00, A. Pivoras—$1.00, M. Tomson—$1.00, J. Zdanis—$1.00. Po 50 centų aukavo: J. Šeminskas, F. Rozak, G. Percholiuk, P. Zilis, G. Thom, C. Šimonis ir S. Vigminskas. S. Noreika 25 centus ir G. Tomson 10 centų. Viso $26.85.

Tai tiek šiuo kartu mes pajėgėme atsakyti Ispanijos kovotojams ir pagerbti jų žygius.

Pinto Lietuviai

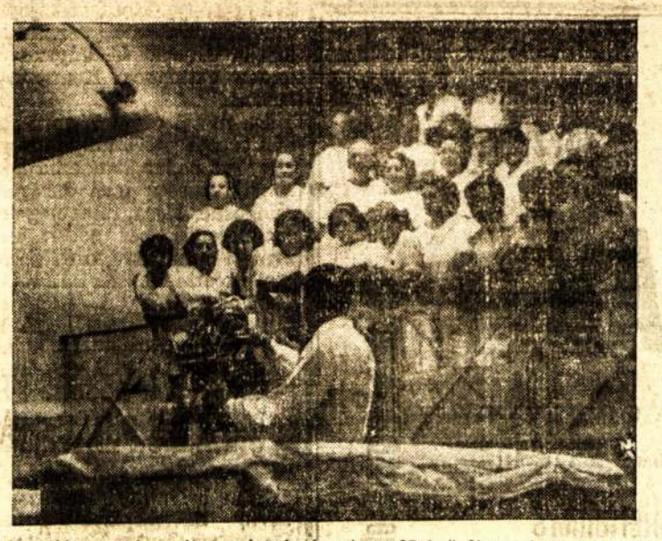

Valencijos universitete įsteigti nursių kursai, kuriuos noriai lanko universiteto studentės, kad išsimokinti nursėmis ir tuomi padėti šalies ginėjams. Paveiksle matyti būrys studenčių laike pamokų.

KĄ RAŠO IŠ ISPANIJOS MŪSŲ DRAUGAI, ISPANIJOS LIAUDIES IR LAISVĖS GINĖJAI

Gerbiama Liaudies Balso Redakcija!

Iš draugo P. Bepirščio gavau vieną Liaudies Balso numerį, kuriame radau labai linksmą naujieną, pranešančią, kad Ispanijoj jau 8 Kanados lietuviai. Nors su kitais draugais dar neteko sueiti, bet tikiuosi juos greitu laiku pamatyti. Taipgi esame linksmi, kad winnipegiečiai draugai ir draugės mus taip gausiai parėmė. Jei žinočiau tų draugų ir draugių antrašus, su mielu noru parašyčiau laiškus su padėkos žodžiais. Bet kartu draugams ir draugėms patariu, kad nesirūpintų mums pinigų siuntimu, nes mes jų turime užtektinai. Pirmoj eilėj mums reikalinga medikalinės pagelbos, pavyzdžiui ambulansų, kuriuos kanadiečiai mums prisiuntė. Jie randasi jau pas mus. Tai brangi dovana, kuria mes visi džiaugiamės ir suprantame, kad paeina iš sunkiai uždirbtų draugų ir draugių skatikų. Laukiame ir daugiau tokių didžiai vertingų dovanų. Visi toki pasidarbavimai priduoda mums daugiau drąsos kovoti su barbariškais fašistais.

Taip pat esame dėkingi už siuntinėjimą cigaretų, tabako ir šiltų aprėdalų. Labiausia dėkingi merginoms ir moterims, kurios del mūsų mezga kojines ir svederius.

Kas link siuntinių, kuriuos siuntėte aukomis ir kitomis smulkmenomis, tai dar negavome, bet tikimės greitu laiku gauti.

Šiuo laiku esame rezerve. Oras pusėtinai šaltas ir lietingas, bet turime geras palapines, tai laiką praleidžiame labai linksmai. Visa bėda tik su rūkymu, nes sunku įprasti prie vietinio tabako. Turime sporto ratelius, kino paveikslus ir kitką.

Salud! **E. Zdanauskas**

Spalio 7, 1937.

* * * * *

Gerbiami Draugai!

Rašau šiuos kelius žodžius kas link mūsų gyvenimo Ispanijoj. Pranešu, kad kelionė pavyko. Montrealą apleidau rugpiūčio 25 d., o paskirtą vietą pasiekiau rugsėjo 11 dieną. Kelionė buvo laiminga. Viskas gerai sekėsi. Aplankėme Paryžiuj pasaulinę parodą ir S o v i e t ų Sąjungos pavilijoną, kuris gražiausias iš visų parodoj esamų pavilijonų. Čia buvome vieną dieną ir turėjome tęsti savo kelionę tolyn.

Pribuvus į vietą visai kitaip pasirodė, negu mes manėme. Važiuodami mes manėme rasti pusėtinai sunkias sąlygas, bet radome daug geriau: maistas gana geras, drabužiai irgi geri; žodžiu, viskas pritaikinta, ko žmogui reikalinga. Čionai pabuvę keletą valandų buvome pasiųsti į apmokinimo vietą, kur praleidę tris sąvaites buvome pasiųsti į dalį ir dabar ten randamės, tai yra prie Zaragozos. Kaip ilgai čionai būsime, nėra žinios.

Šiaip viskas labai gerai, tik vienas dalykas—nekuriems draugams stokuoja organizacinio supratimo. Bet laikui bėgant tikimės tuos trūkumus nugalėti. Mūsų eiles sudaro įvairių minčių draugai, bet visi sugyvename kaip broliai.

Esu dėkingas darbininkiškai spaudai ir Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijai už suteikimą apšvietos ir Kanados Komunistų Partijai už suteikimą drąsos ir pasiryžimo, nes per šias įstaigas įgijau supratimą apie klasinį viesuomenės subudavojimą ir kad reikalinga kovoti už darbininkų klasės pasiliuosavimą iš po vergijos jungo. Darbininkiška spauda ir organizacijos man ne tik davė supratimą, kad reikia kovoti už laisvę, bet ir kada stoti ton kovon.

Dabar aš kviečiu ir kitus draugus stoti darban ir padėti mums laimėti kovą, nes ji eina ne vien už Ispanijos žmonių reikalus, bet už viso pasaulio žmonių reikalus. Ispanijos žmonių laimėjimas būtų viso pasaulio žmonių laimėjimu, o jų pralaimėjimas—viso pasaulio žmonių pralaimėjimu. Tad visų pareiga yra dirbti, kad prašalinti tas kliūtis, kurios sunkina mūsų siekiamus laimėjimus. Jūs, draugai, galite padėti mums keldami protestus valdžiai, kad ji nuimtų tuos varžymus ir parduotų teisėtai Ispanijos valdžiai reikalingų daiktų.

Su proletariškais linkėjimais,

A. Samuolis

Rugsėjo 23, 1937.

Priimame Trečio Rajono Iššaukimą

MONTREAL. — ALDLD Pirmo Rajono Komitetas, pasitaręs su kaip kuriais vajininkais, Trečiam Rajonui atsakom į iššaukimą: **"O. K., draugai ir draugės winnipegiečiai ir apylinkės lietuviai, mes sutinkame lenktyniuoti, sulyg prisiimtų kvotų. Bet netik kad sutinkame lenktyniuoti, bet ir nusistatę pralenkti."**

Tiesa, jūs jau apie trečdalį kvotos išpildę, bet pirmas smarkus šuolis lenktyniuotuosius pridusina, o Pirmo Rajono draugai dar tik pradėję sukti vajaus ratą ir jis kaskart greitėja. Pabaiga vajaus gali kitaip eiti, negu pradžia.

Tenka paminėti ir tą, kad šiais metais vajų prisieina vesti skirtingesnėse sąlygose, ypatingai Pirmo Rajono ribose, kur turime p. Duplessį, kurio veiksmai neremia mūsų vajaus. Bet del to Pirmo Rajono draugai nebūgsta, bet dar didesnis skaičius draugų ir draugių stoja veikiman, kas Pirmam Rajonui atneš lenktynių laimėjimą, greičiausia ne tik prieš Trečią Rajoną, bet ir prieš kitus rajonus. Laikykitės, draugai-ės!

Pirmo Rajono Komitetas

Vytauto Kliubas Perrinko Valdybą

MONTREAL.—Gruodžio 5 d. D. L. K. Vytauto Neprig. Kliubo pašalpinės Draugijos susirinkime šėrmonai išrinko naują valdybą 1938 metams. Pirmininku išrinktas tas pats K. Juškevičius, vice-pirmininku J. Vilkaitis, protokolų raštininku J. Yla, šėrininkų sekretorium A. Lapinskas, finansų sekretorium pasiliko J. Ambrazas ir iždininku taip pat pasiliko Girdauskas.

Per pastaruosius du metu buvusioji valdyba Kliubą pastatė gana tvirtai ekonominiai, taip gi išaugino nariais iki virš 400 narių, ypatingai pirmininkas K. Juškevičius dėjo pastangas Kliubo stiprinimui ir jo auginimui, todel įgijo nariuose gero pasitikėjimo, ir nors jautėsi pavargęs ir nenorėjo sutikti ant toliau palaikyti kandidatūrą, tačiau narių prašomis palaikė kandidatūrą ir liko išrinktas dar ir kitiems metams.

Linkėtina naujai valdybai ir toliau Kliubą laikyti toj pačioj kryptyj, kaip buvo lig šiolei, sugyvenant su visais Montrealo lietuviais, kas eina paties Kliubo sveikatai.

J.

Moterų Domei

TORONTO.—Iš mūsų, moterų, veikimo rekordai spaudoj visai silpni, todel tas ir duoda kitų kolonijų moterims suprasti, kad pas mus Toronte moterys visai nieko neveikia. Bet argi pas mus nėra draugių, kurios veikia vienoj ar kitoj organizacijoj? Yra—net įeina į atsakomingus komitetus. O jeigu eina kampanijos pravedimas, tai mes atsiduodame su dūšia ir kūnu, kad tik tinkamiau pravesti vienokį ar kitokį balių—pasilinksminimą. Bet per spaudą, tai mes nemėginame ir dar tankiai pasakome, kad nėra pas mus draugių, kurios galėtų dalyvauti spaudoje, arba būti kalbėtojomis. Aš manau, kad pas mus Toronte tąją klaidą galima buvo prašalinti, jeigu mes būtume turėję progą ant kokio nors darbo daugiau jėgų koncentruoti ir jaustis, kad be mūsų, moterų, jėgų tas ar kitas darbas nebus atliktas.

Štai kaip šiandien mes torontietės moterys su draugės Skeberytės pagelba susitvėrėme Bendrą Toronto Lietuvių Moterų Komitetą, kuris susitvėrė ne technikiniais darbais rūpintis, bet apšvietos ir kadrų auklėjimui tarpe Toronto lietuvių moterų ir akstinimui visos Kanados lietuvių moterų bendradarbiauti spaudoje.

Todel aš su šia savo pirma ir trumpa korespondencija kviečiu visas Kanados drauges—sesutes moteris užmiršti tuos žodžius, kad mes negalime spaudoj dalyvauti, kad "nesugebėsim," bet atsiminti tą, kad jeigu mes mokame technikiniams darbams savo energiją įtraukti, tai aš manau, kad mokėsime ir spaudoj pasišvęsti. Todel nelaukime, imkime plunksną ir mėginkime savo jėgas, parašykime vieną, jei ta atrodys negera, tai rašykime antrą, ir siųskime spaudai, jei vienos netalpins, tai antrą patalpins. Vot taip pamažu ir prisipratinsime spaudoj dalyvauti.

M. P.

Drg. J. Turuta, O Ne drg. V. Uldukis Vajaus Komitete

MONTREAL. — Rytiečių distrikte Liaudies Balso skaitytojų, aldiečių ir simpatikų susirinkime išrinkta į Liaudies Balso vajaus komitetą **drg. J. Turuta,** o ne drg. V. Uldukis. Drg. V. Uldukis tik pasižadėjo darbuotis, kaipo vajininkas lenktyniuodamas. Gi drg. Turuta pasižadėjo darbuotis ir išrinktas vajaus komitetan.

Drg. J. Turutą labai atsiprašau už mano netikėtai padarytą klaidą Liaudies Balso Nr. 200 (praeitame) tilpusioje korespondencijoje, kur aprašyta rytiečių vajaus atidarymo susirinkimas.

L. B. Koresp.

Ką Veikia 47 Kuopos Moterų Skyrius

MONTREAL. — Gruodžio 31 d. įvyko 47 kuopos moterų skyriaus mėnesinis narių susirinkimas, kuriame buvo svarbiausiu klausimu Liaudies Balso vajus. Draugės užsidėjo sau kvotą sukelti pinigais $80.00 ir gauti 15 naujų skaitytojų. Piniginę kvotą nutarė kelti sekamais būdais: visos pasižadėjo rinkti ant blankų, platinti tikietus ir padaryti parengimą su įvairiais pamarginimais, kurį surengti pasirūpins parengimo komisija.

Naujuose sumanymuose draugės nutarė pasiųst delegatę į Liaudies Balso koncertą, kurį pasveikins Liaudies Balsą su moterų sukelta auka.

Per ALDLD vajų, kuris buvo vedamas per lapkričio mėnesį gavimui naujų narių del užpildymo brangaus karžygio B. Alksnio vietos, gauti trys nauji nariai.

Taipgi turėta gera kalbėtoja drg. Šuplevičienė, kuri kalbėjo religijos klausimu. Reikia pasakyti, kad draugė kalbėtoja gana ilgai kalbėjo ir aiškiai šį klausimą nušvietė.

Kadangi po draugės kalbos diskusinių klausimų nestatyta, susirinkimas tuom ir baigėsi.

47 kp. Koresp.

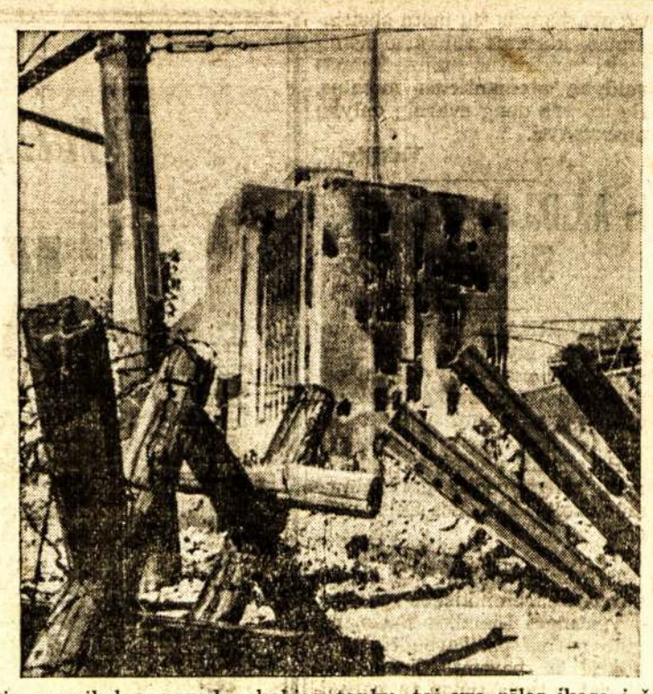

Šis paveikslas parodo, kokias barikadas naudoja Kinijos-Japonijos kare, kad apsiginti nuo tankų, tai yra rėles įkasa į žemę taip, kad tankai negalėtų perlipti.

Sudburiečiai Darbuosis Liaudies Balso Vajuje

SUDBURY. — Lapkričio 25 dieną įvyko ALDLD 96 kuopos susirinkimas, kuriame svarbiausiuoju punktu buvo apkalbėta Liaudies Balso vajaus reikalai. Po įvairių diskusijų buvo prieita išvados, kad laike šio vajaus reikalinga sukelti 50 dolerių ir stengtis gauti kuodaugiausia skaitytojų. Piniginės kvotos sukėlimui nutarta susitarti su kitomis draugijomis ir surengti koncertą.

Sekmingesniam darbui pravesti susirinkimas išrinko iš trijų draugų komisiją. Tad norintieji pasidarbuoti, sudburiečiai arba šios kuopos nariai, gyvenantieji provincijoj, prašomi kreipti pas komisijos pirmininką draugą Astilą, 386 Jane St. Čia gausite visas informacijas ir aukų rinkimui blankas. Ypatingai tą stengkitės atlikti, kurie apsigyvenate tose vietose, kuriose nesiranda lietuviškų organizacijų, o kurie gyvenate tarp organizuotų lietuvių, šiuo darbu rūpinančiusių, padėkite jiems, bet neimkite pavyzdžio iš montrealiečių.

Tikiu, kad sudburiečiai ne tik išpildys užsidėtą kvotą, bet žymiai ją perviršys. Tačiau turiu priminti, kad laikas jau pradėti darbuotis ir ne pasidalinusiai, bet visiems sutartinai, kiekvienam besistengiant atlikti savo pareigas.

Aldietis

Toronto Lietuvių Kunigas Savinasi Bažnyčią

TORONTO. — Laike miesto valdybos rinkimų į 16 rinkimų subdivizijos kambarį atsilankė airiškas lietuvių parapijos klebonas ir pareiškė, kad ant kampo Gore Vale ir Dundas gatvių jis turįs didelę nuosavybę, todel jam priklausąs balsas. Prie to pridėjo, kad jis mokąs ir mokesčius. Kadangi kunigas savo atbulą kalnierių buvo storai apsivyniojęs šaliku, tai rinkimams vadovaujantieji valdininkai negalėjo suprasti, kokiu savininku jis galėtų būti, todel pradėjo ieškoto po knygą. Bet kunigo nelaimei tam pačiam kambary buvo lietuvė K. kairiųjų kandidatų balsų skaitytoja, kuri gerai pažįsta prabaščių. Ji nieko nelaukdama valdininkams pastebėjo, kad tas džentelmanas po tuo antrašu neturi jokios nuosavybės, nes ta nuosavybė priklauso parapijai, ar vyskupui. Kunigas su tuo nenorėjo sutikti, jis vis teigė, kad bažnyčia ir klebonija yra jo turtu. Tačiau valdininkai pervertę knygą tokia pavarde savininko irgi nerado, be to pastebėjo ir giliai paslėptą atbulą kalnierių ir pradėjo tikinti, kad jis nėra jokiu savininku. Tada kunigui liko tik viena išeitis, nuleisti akis ir negavus balso nešdintis.

Pagal paties kunigo skelbiamus žodžius, jis papildė didelį melagystės grieką, o vis tai delto, kad pagelbėti praeiti bent kokiam reakcionieriui.

Rep.

BERLYNAS, Gruodžio 7.—Generolas Franz Epp, reicho kolonialės lygos vadas, savo lygai pareiškė, kad naziai nenorį iš Belgijos ir Portugalijos atimti Kongą ir Angolą, kaip kad praneša užsienio spauda, o tik atsiimti tas kolonijas, kurias Vokietija prarado laike pasirašymo Versailles sutarties.

Montrealiečių L. B. Koncerte Dainuos Du Chorai

MONTREAL. — Lapkričio 30 dieną Vytauto Kliubo **Aido Choras davė atsakymą, kad sutinka dainuoti Liaudies Balso metiniame koncerte,** sausio 9 d., rumunų salėje, 3486 Iberville St.

Montrealo lietuvių Jaunimo Choras jau pirmiau davė sutikimą dainuoti ir darbuotis del padarymo koncerto pasekmingu. Reiškia montrealiečiai pirmu kartu istorijoje turės progos girdėti du choru dainuojant viename parengime. Jau dabar eina diskusijos, kuris choras geriau pasirodys, bet atsakymo turime nekantraudami laukti sausio 9 d., 1938 m., kada įvyks Liaudies Balso metinis koncertas.

Kiek teko patirti iš koncerto ruošėjų, tai jau virš desėtko programos punktų prisižadėti išpildyti montrealiečių menininkų. Montrealiečiam žinomas geras komedijantas drg. G. Račys ruošiasi išpildyti net du programos kavalkus. Jis pareiškė: "Ligi šiol tik monologais ir veikalų rolėse pasirodydavau, o Liaudies Balso koncerte paliksiu solistu." Gabios j a u n o s lietuvaitės Z. Juškevičaitė ir Juraitytės išpildys šokių, dainų ir muzikos programos punktus. Meno mėgėjai jau ruošiasi perstatymui veikalo, kurio turinį paskelbsiu vėliau.

Bendrai visi Montrealo lietuvių menininkai ruošiasi pasirodyti kuogeriausia, nes žino, kad Liaudies Balso koncertai būna skaitlingiausi iš visų Montrealo lietuvių parengimų. Ruošėjai daro žygius gauti dar ir profesionalų menininkų.

Visi Montrealo, apylinkės ir kitų kolonijų lietuviai taipgi raginami ruoštis dalyvauti didžiajame Montrealo lietuvių parengime, Liaudies Balso koncerte, sausio 9 d.

L. B. Koresp.

Paieškojimas

Paieškau Lepoldo Baranausko, apie 42 metų amžiaus, aukšto ūgio, juodburvas (montrealiečiams žinomas Lepoldu Žemaičių), su Juze Kiveriene, 29 m. amžiaus. Jiedu apleido Montrealą 1934 m. birželio mėn. Kiek žinoma, jie gyvena ant farmų, vakarinėje Kanadoje.

Labai prašau juos pačius atsišaukti ar kas žinote prašau pranešti jų antrašą. Kas pirmas praneš jų tikrą natrašą, tam skiriu $5.00 dovanų.

Turiu svarbų reikalą.

J. K.

316 Picard Line E.,
Montreal, Que.

Antro Rajono Draugams Ir Draugėms

Brangūs Draugai ir Draugės!

Visi ALDLD Antro Rajono kuopų sekretoriai gavote laiškus ir aukų rinkimui blankas. Turbūt niekam nepaslaptis, kad Liaudies Balso vajus prasidėjo su gruodžio 1 diena ir tęsis tik pusantro mėnesio. Todel visų kolonijų ALDLD nariai ir laikraščio skaitytojai šaukite susirinkimėlius, darykite planus, kaip toj ar kitoj kolonijoj štrumingai pravesti šį vajų. Ypatingai stengkitės, kad kiekvienas jūsų kolonijoje gyvenantis lietuvis ir lietuvė paliktų šio laikraščio skaitytojais.

Tiesa, gal kiek sunkiau bus išpildyti skaitytojų kvotą, tai Toronte, nes čia didelė dauguma lietuvių yra skaitytojais. Bet reikia tikėtis, kad torontiečiai, kaipo pirmutiniai laikraščio organizatoriai, visuomet supratę jo svarbą, supras ir dabar ir kvotą išpildys su kaupu. Kadangi skaitytojai yra laikraščio pamatu, tai dės pastangas, kad šale piniginės kvotos gauti kuodaugiausia skaitytojų. Manau, kad torontiečiai suorganizuos visas jėgas ir kvota bus išpildyta.

Bet ką veikia kitos kolonijos: Sudburis, Hamiltonas, Kapuskasing, Westonas, Timminsas ir Windsoras? Nekurios kolonijos yra šį tą per spaudą išsitarę, o kitos tyli. Ypatingai paskutiniais metais tyloje paskendo Windsoras. Gal draugai mėgins teisintis, kad tenai nėra atktyvių draugų, bet kiek yra žinoma, tai Windsore gyvena gana sugabių draugų, kurie gali pravesti bent kokį darbą. Veikimui dirva irgi pasėtina, tad draugai privalėtų pasijudinti iš miego ir atlikti savo uždavinius, ypatingai penkmetinių sukaktuvių proga.

Šale atsikreipimo į draugus, ypatingą dėmesį noriu atkreipti į drauges moteris. Mes matome, kad fašistų užpuolimai ant darbininkų klasės lygiai paliečia ir moteris. Matome, kad žudomos moterys ir kūdikiai, bet kartu jos su vyrais žygiuoja ir į frontus. Tad kanadietės moterys turėtume neatsilikti, ruoštis organizaciniai, šviestis, veikti ir kartu su vyrais kovoti, kad čionai tas neįvyktų, kas dedasi Ispanijoj ir Kinijoj. Moteris turi dalyvauti politikoj, kultūriniame veikime, padėti vyrams sugriauti buržuazinius užsimojimus ir vengti, kad nebūtų amžinai padėta į virtuvę.

Kadangi dabartiniu metu kova eina kultūriniam fronte, kur svarbiausią vaidmenį vaidina spauda ir organizacijos, čia mums reikia ir būti. Kada visos Kanados lietuviai deda pastangas, kad išlaikius savo laikraštį, mes nuo to neprivalome atsilikti. Šale kėlimo medžiaginės paramos turime dalyvauti laikraštyje, berašydamos korespondencijas ir benagrinėdamos moterų reikalus. Ypatingai minint penkmetines nuo lietuviško laikraščio įkūrimo sukaktuves turime išeiti daugiau priekin, kelti jam paramą ir pradėti nagrinėti įvairius politinius klausimus.

Kurie dar nesate gavę aukų rinkimo blankų, arba pageidaujate informacijų, prašomi kreiptis pas rajono sekretorę.

M. P.

15 Montrose Ave.,
Toronto, Ont

SVEIKINIMAI

Pasveikinimas Liaudies Balsui su penkmetinėmis sukaktuvėmis nuo Petro Uldukio, 1222 Mont Ave., Montreal, Que., su $1.00 aukų.

Sveikinimas Liaudies Balsui su penkmetinėmis sukaktuvėmis nuo Handy Lunch savininko J. Adakausko, 1222 Mont Royal Ave. E. Montreal, Que., su $1.00.

Montrealo Lietuvių Jaunimo Choras Perstatys
Labai Įdomią Trijų Veiksmų Operetę

NEBAIGTA KOVA

SEKMADIENĮ, GRUODŽIO (DECEMBER) 6 d., 1937

Vytauto Kliubo Salėje, 2161 St. Catherine Str., Montreal.

Operetė vaizduoja Lietuvos jaunimo gyvenimą carizmo laikais, jų vakaruškas, įsimylėjimą, taipgi anticaristinio veikimo budinimą ir net kovas. Operetėje yra apie 20 įvairiausių dainų, kurias dainuos visas choras ir atskiri vaidintojai. Choras dalyvaus kaimo jaunimo rolėse. Šitas veikalas turėjęs geriausio pasisekimo Amerikos lietuviuose.

Tai labai reta proga montrealiečiams matyti tokį veikalą scenoje, todel labai kviečiame visus Montrealo ir apylinkės lietuvius dalyvauti.

Pradžia 6 val. vakare. Įžanga 25 centai

Kviečiame **Rengėjai**

PRANEŠIMAI

Toronto, Ont.

ALDLD 162 Kp. Susirinkimas

Mėnesinis ALDLD 162 kuopos narių susirinkimas įvyks gruodžio 12 dieną, 2 val. po pietų, 6 Denison ave. Visi nariai ir narės pasistengkite ateiti, nes turim svarbių reikalų, kurie turi būt apsvarstyti. Be to, bus išduota daug raportų, tarp kurių ir Liaudies Balso vajaus komisijos.

Tie nariai, kurie dar neužsimokėję, kviečiami ateiti ir užsimokėti už šiuos metus, nes šis susirinkimas šiais metais bus paskutinis.

Visi nariai, kurie turite paėmę rinkimų blankas ir tikietėlius platinimui, prašome atsinešti į susirinkimą ir priduoti rinkimų kampanijos komitetui, nes kampanija jau pasibaigė ir mūsų pasidarbavimas atnešė gerus rezultatus.

Kuopos Valdyba

Toronto Lietuvių Moterų Domei

Gruodžio 10 dieną, 8 valandą vakare, 6 Denison Ave., įvyks Toronto lietuvių moterų susirinkimas. Šiame susirinkime bus nagrinėjami gana svarbūs klausimai. Todel visas moteris kviečiame atsilankyti ir padėti išspręsti užsibrėžtus klausimus.

B. T. L. M. Komitetas

Montreal, Que.

Susirinkimas

Gruodžio 10 d., penktadienį, įvyks ALDLD 47 kuopos narių mėnesinis susirinkimas. Kviečiame visus narius ir simpatikus dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Iki pasimatymo susirinkime.

Kuopos Valdyba

Bingo

Šeštadienyj, gruodžio mėn. 11 d., posančialiečių salėje, 01234 Charlevoix Str., ALDLD 137 kuopos moterų skyrius ruošia įdomų su įvairiais pamarginimais

Bingo

Tai naujiena, kokios dar šiemet nebuvo pasančialyj, taipgi ir šokiai griežiant gerai muzikai. Montrealiečiai nepraleiskite progos, prašome dalyvauti. Užtikriname atsilankę linksmai laiką praleisite ir visu kuo būsite užganėdinti.

Laisva įžanga.

Pradžia 8 val. vakare.

Moterų Komitetas

Vagių Šokiai

47 kuopos moterų skyrius ateinantį šeštadienį, t. y. 11 d. gruodžio, rengia šaunius vagių šokius. Bus įvairių pamarginimų ir graži muzika. Norintieji laiką tikrai smagiai, prašomi atsilankyti.

Pradžia 8 val. vakare, 2114 Frontenac Str.

Ten Dalyvaujanti

Sudbury, Ont.

Sudburiečių Domei

Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugijos 3-čios kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 12 d., 1 val. po pietų, lenkų svetainėj, 212 Monk Str.

Draugai-ės, imkite už pareigą dalyvauti šiame susirinkime, nes tai svarbiausis šių metų susirinkimas, kuriame turėsime nominuoti kandidatus į mūsų kuopos valdybą ateinantiems metams. Be to, yra daug svarbių dalykų apsvarstyti.

Valdyba

Tel. PL 9659 Gyv. DO 5947
J. M. ROSENFELDAS
Lietuvis Advokatas
Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.
Sulyg susitarimo priimu klijentus ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

Iš A.L.D.L.D. 137 Kuopos Susirinkimo

MONTREAL.—1937 m. gruodžio mėn. įvykusiame narių susirinkime, nors dalyvaujant neperdaugiausiai narių, pravesta daug gerų tarimų.

Patvirtintas valdybos nutarimas rengti penkis parengimus mūsų salėje Liaudies Balso naudai.

Drg. Janauskui paaiškinus svarbą darbininkiškos spaudos, o ypatingai Liaudies Balso, ragino narius pasidarbuoti šiame vajuje ir paremti finansiniai. Nariai entuziastiškai tą paraginimą priėmė iššaukdami viens kitą į draugiškas lenktynes. Pirmą šūvį paleido drg. K. Kilikevičius iššaukdamas ant $3.00 ir 3 naujų skaitytojų drg. Janauską, kuris iššaukimą priėmė ir paleido tokį pat šūvį į Urbanavičių. Šis, matyt, nenusigando, nes iššaukė Petrauską net $2.00 užsidėdamas daugiau. Petrauskas iššaukė Jušką. Blažienė iššaukė Janauskienę ant $5.00 ir 2 naujų skaitytojų, o Janauskienė Vilkelį. O Blažys išėjo kovoti net prieš tris iššaukdamas Simonavičių, Brazauską ir Ivanauską ant $2.00 ir vieno skaitytojo. Bet kaip girdėjau, jie žada jam šposą iškirsti. Drg. Jakubka taipogi žadėjo pasidarbuoti Liaudies Balsui. Nežinau, kas šovė į Drekinį ant $2.00 ir 2 sk., bet draugas nenusigando ir žada gerai išpilti kailį savo oponentui.

Reikia pasakyti, kad per simpatikų susirinkimą daug kas yra išėjęs į panašias lenktynes. Kaip girdėjau iš draugų išsireiškimo, jie nesitenkino tik tarp savęs lenktiniuotis, bet nori "subytyti" 47 kuopą, taipgi ir kitas lietuviškas kolonijas Kanadoj. O aš žinau iš patyrimų, kad ką mūsų kuopos nariai pasako, tai tas ir išsipildo.

Kitas labai svarbus darbas stovi prieš mus, tai rinkimas parašų ant peticijų su reikalavimu amnestijos Lietuvos politiniams kaliniams. Draugai aldiečiai! Šis darbas yra gal vienas iš svarbiausių. Čia yra proga kiekvienam pasirodyti, ant kiek jis trokšta matyti tuos kovotojus laisvus. Duokime galingą šūkį už Lietuvos politinių kalinių paliuosavimą. Jog tai geriausia Lietuvos visuomenės dalis pūdoma už grotų, vien už tai, kad jie kovojo už laisvę, demokratiją ir už geresnį gyvenimą. Mūsų parašai ne tik kad padės išliuosuoti tuos kovotojus, bet ir vesti tą kovą. Mums kaip organizuotiems darbininkams, kovojantiems už tuos pačius principus, gula didžiausia atsakomybė už surinkimą keturių tūkstančių parašų. Blankas galite gauti pas drg. F. Spaičį arba kreipkitės į valdybą.

Buvo renkamas Kanados Veikiantis Komitetas ir turiu pažymėti gerą ženklą, kad net 27 draugai-ės palaiko kandidatūrą.

Iš finansų sekretorės paaiškėjo, kad mūsų kuopa finansiniai gerai stovi, taipgi yra gauti trys nauji nariai.

Primenu visiems nariams, kad mūsų kuopos metinis susirinkimas įvyks 7 d. sausio ir kad visi draugai prie jo ruoštumėtės, nes tai svarbiausias susirinkimas, nes bus renkama valdyba ir komisijos, nuo kurių priklausys visos kuopos veikimas.

Kuopos Korespond.

Paieškojimas

Paieškau savo draugų, Vlado Klemenkos ir Albino Mikonies. Prašau draugų atsiliepti, nes turiu svarbų reikalą su jumis.

J. Striška,
160 Minto St.,
Sudbury, Ont.

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Medicinos Mokslą Baigęs Paryžiaus ir Strasbourgo Universitetuose, Francijoj
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 val. p.p., 7—8 val. vak. ir sulyg susitarimo
4539 Park Ave. Montreal, Que.

Metinis Liaudies Balso

KONCERTAS

ĮVYKS SEKMADIENYJE, GRUODŽIO 12 DIENĄ 6 DENISON AVE.

Programa bus labai graži. Štai tik keli svarbesni kavalkai:

Roy Staddard and His Gold Dust Entertainers
Stepping Prince and His Smiling Four
Philip Williams Tap Dancer
The Price Bros in a Novelty

Virš suminėti artistai yra pagarsėję visam Toronte. Jie dainuoja ir šoka teatruose.

Dainuos Garsi Radio Dainininkė Romenko
Lietuvių Dainininkė Uršulė Cagara
Skambins Ukrainų Mandalinų Orchestras

Bus Suvaidinta Gražus Veikalas—Komedija "Piršlybos."

Prie virš suminėtų bus daug kitų gerų kavalkų.

Koncertas prasidės 7.30 val. vakare punktualiai, todel nepasivėlinkite.
Įžanga laisva.

Smuikų Duetą Grieš Lietuvės Smuikininkės

Dainuos Toronto Lietuvių Moterų Sekstetas

A.L.D.L.D. Pirmas Rajonas Šaukia Konferenciją

ALDLD Pirmo Rajono Komitetas, nežiūrint to, kad esamu laiku eina didelė Kanados lietuvių darbininkų darbymetė, Liaudies Balso vajus, nenutraukia ir kito organizacinio darbo, būtent šaukia ALDLD Pirmo Rajono dvimetinę konferenciją.

Konferencija įvyks š.m. gruodžio 26 d., 10 val. ryto, rytiečių salėje, 2114 Frontenac St.

Šios konferencijos vyriausias tikslas peržvelgti praėjusių dviejų metų ALDLD Pirmo Rajono veikimą, išsiimti iš atliktų darbų pamokas ir nusibrėžti planus ateities darbui. Brėžiant ateities darbui planus, konferencijai reikės atrasti būdus, kaip pasiekti visus pirmo rajono ribose gyvenančius lietuvius su darbininkiška apšvieta, supažindinti lietuvius darbo žmones su bendro fronto reikšme ir įvairiomis jo formomis. Konferencija turės ir tuo klausimu duoti tinkamus planus veikimui tarpe lietuvių masių. Augančio fašizmo demagoginių žygių, kuriais jo agentai maskuodamiesi eina į lietuvių mases, numaskavimo metodai turės būti nurodomi konferencijoj. Organizacines veikimo formos reiks tobulinti ir tam atsakymus galėsime rasti mūsų šaukiamoje konferencijoje.

Kad konferencija neliktų siauria, kad iškeltų gerų minčių, naujų sumanymų ir gerų tarimų pravestų, tai visi ALDLD nariai utrėtų imtis dalyvumo sumanymų tiekimu, rezoliucijų paruošimui ir įteikimui rajono komitetui. ALDLD 137 kuopa išrinko 13 delegatų (po 1 nuo 10 narių) ir kartu instruktavo, kad prieš konferenciją delegatai turėtų pasitarimus, kad pačioje konferencijoje galėtų kelti kuopos kolektyvius sumanymus ir kuopos raportus atneštų planingai sutvarkytus.

Labai pageidautina pasiūlymai del konferencijos ir iš pavienių aldiečių, ypatingai iš draugų gyvenančių provincijoje.

Rajono Komitetas ruošiasi turėti specialį posėdį del priruošimo konferencijos. Kiek nustatyta, tai konferencija susidės iš dviejų sesijų. Konferencijoje tikimasi turėti svečių ir iš kitų kolonijų. Greičiausia dalyvaus Kanados Veikiančio Komiteto atstovas.

Du metai atgal Pirmas Rajonas turėjo pasekmingą koferenciją, bet dabar šaukiama konferencija turėtų būti dar pasekmingesnė. Tiesa, tame negali būti abejonės, bet neturime apsvaigti optimizmu, o reikia stropiai ruoštis visiems ALDLD nariams-ėms.

K. K.

LIETUVIŲ DARBININKŲ

SUSIVIENIJIMAS

TVIRČIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA AMERIKOJ

Turi Virš 7,000 Narių. Turi 170 Kuopų Visose Lietuvių Kolonijose Jungtinėse Valstijose.

Apdraudos Skyriai: $150, $300, $600 ir $1,000

Ligoj Pašalpos Skyriai: $6.00, $9.00 ir $12.00 į sąvaitę

Nariais Priimami Asmenys Nuo 2 Iki 55 Metų Amžiaus.
Vyrai, Moterys, Jaunimas ir Vaikai Gali Būt L.D.S. Nariais.

GALIMA APSIDRAUSTI VISAM AMŽIUI ARBA ANT 20 METŲ.
PO 20 METŲ PILNA APDRAUDOS SUMA IŠMOKAMA.

Kanadoj Gyvenant Galima Įsirašyti į L.D.S. Apdraudos Skyrių.

L.D.S. nariai veltui gauna laikraštį "Tiesą."

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo antrašu:

LIETUVIŲ DARBININKŲ SUSIVIENIJIMAS

419 LORIMER ST. BROOKLYN, N. Y.

Laikas Jau Ruoštis Prie S.D.K.L.S.P.D. Vajaus

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Centro Komitetas yra išdirbęs planus, kad ateinančiame naujų narių gavimo vajuje į draugiją reikalinga gauti 150 naujų narių. Praeitame vajuje buvo gauta virš 200 naujų narių, tai nėra abejonės, kad šiame vajuje kvota turėtų būti ne tik išpildyta, bet ir perpildyta. Kodel? Nagi šiemet draugija 200 narių didesnė, turime daugiau jėgų, o dirva dar gana didelė. Visoj Kanadoj yra apie 8 tūkstančiai lietuvių, o pašalpinėse draugijose priklauso tik apie pusantro tūkstančio. Tad praeitas draugijos suvažiavimas išleido obalsį, kad reikia dėti dideles pastangas del įtraukimo į mūsų pašalpinę organizaciją.

Kadangi visų vajų pasekmės priklauso nuo tinkamo prisirengimo, tai ir mūsų organizacijos vajus priklausys nuo to paties. Vajus prasidės su sausio 15 d., bet visas prisirengimas privalo būt padarytas gruodžio mėnesio kuopų susirinkimuose. Visos kuopos privalo rimtai apsvarstyti vajaus planus, išrinkti po didelį skaičių prityrusių vajininkų, viską gerai pasiruošti, o sulaukus nurodytos dienos mestis į darbą. Vajaus apdiskusavimui kuopos neprivalo gailėtis laiko. Kuo smulkmeniškiau bus apsvarstyta kokias priemones naudoti, tuo lengviau bus pravestas darbas ir pasekmės bus didesnės.

Kuopos neprivalo diskusuoti tik savo kolonijos rėmuose, bet pažvelgti ir į kaimynines kolonijas, kuriose dar nesiranda šios draugijos kuopų ir dėti pastangas, kad tenai įsteigus kuopas. Jeigu randasi artimesnėse kolonijose lietuvių, bet nepajėgia kuopą įsteigti, apie tai reikalinga pranešti centro sekretoriui, kuris darys planus kaip juos įtraukti į mūsų draugiją.

Kur tiktai randasi penki ar daugiau lietuvių, jie turėtų susirinkti ir apkalbėti apie kuopos įsteigimą.

Be to, mūsų organizacijos auklėjimu yra daug pasidarbavusi ir ALDLD, bet daugelis jos narių iki šiam laikui dar nepriklauso mūsų organizacijoje ir neapsidraudę nuo ligų ir nelaimių. Reiktų susirūpinti, kad ir jie laike šio vajaus pataptų mūsų organizacijos nariais.

A. Morkis

Draugas A. Kanapeckas Apleido Sudburį

SUDBURY.—Draugas A. Kanapeckas lapkričio 25 dieną atsisveikino su daugeliu sudburiečių ir išvyko į Suvienytas Valstijas apsigyventi. Važiuodamas ketino apsistoti kelioms dienoms Toronte pas savo draugus.

Per labai trumpą laiką antras sudburietis apleido Sudburį ir išvyko į Suvienytas Valstijas. Prieš tris sąvaites išvyko draugas F. Balčiūnas. Abu draugai priklausė prie Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. D. 3-čios kuopos. Su jų išvykimu kuopa pasigenda ištikimiausių narių, o sudburiečiai geriausių draugų.

CRescent 4334
DR. DORA GORDON
DANTISTĖ
Kalba lietuviškai
5136 Park Ave., Montreal, Que.
VALANDOS:
2—6 v. po piet ir 7—9 v. vak.
Penktadienių ir šeštadienių vakarais valandų nėra

Ne Viskas Buvo Teisingai Aprašyta

MONTREAL, QUE. — Užpereitam Liaudies Balso numeryje pasirodė pranešimas apie atsibuvusią kliubo choro vakarienę. Aš to korespondento nekritiuosiu, tik pridėsiu porą pastabų.

Dalyvis rašo, būk J. Yla buvo iššauktas niekam nepranešus. Tai netiesa. Aš buvau pasitaręs su choro vakarienės rengimo komisija ir su kliubo pirmininku Juškevičium, taipgi su Strimaičiu ir Juraičiu. Drg. J. Yla buvo iššauktas kalbėti kaipo buvęs choristas, nes jis pereitais metais buvo geras choro simpatikas ir tarpe choristų buvo mylimas asmuo. Todel jis buvo choristų pageidaujamas pasakyti savo kelionės į Lietuvą įspūdžius ir triukšmingu rankų plojimu buvo sutiktas. Tik publika buvo gerai įsilinksminus, taipgi radosi du ar trys nenuoramos, kurie pradėjo daryti triukšmą, o kiti juos tildyti. Iš to ir pasidarė triukšmas. Žinoma, mes negalime girti tokių, kurie tokioj geroj nuotaikoj nori sugadinti žmonių ūpą. Antra, J. Yla juk dar nebuvo nieko blogo pasakęs. Jei būtų pradėjęs vesti kokia politiką, būtume galėję pakritikuoti tenai ar per spaudą.

Toliau draugas pamiršai pasakyti, kad aš padėkojau svečiams už skaitlingą atsilankymą ir už gausias aukas. Taipgi, kad kviečiau jaunuolius prisirašyti prie choro, nes dabar choras nėra skaitlingas, nors turi gerą mokytoją ir su laiku gali būti gana stiprus, jei bus simpatikų, norinčių stoti į chorą.

Man atsisakius iš choro valdybos, dabar išrinktas naujas pirmininkas ir visa valdyba. Pirmininku išrinktas J. Strimaitis. Prie jo išrinkti valdybos nariais J. Kvietinskas ir B. Juraitis. Visi gabūs ir gali chorą išauklėti.

Nuoširdžiai tariu ačiū vakarienės dalyviams ir aukotojams. Vakarienės išlaidas padengus chorui atliko 16 dolerių su centais.

D. Norkeliūnas
Buvęs choro pirmininkas

Sudburiečiai draugams A. Kanapeckui ir F. Balčiūnui linki laimingai gyventi ir veikti naujoj šalyj.

Sudburietis

Advokatas ir Notaras
M. W. Kellermann
371 Bay St., Toronto 2, Ontario
Ofiso Telefonas: WA 5900
Rezidencijos: ME 1425
(Kalba ir vokiškai)

LA 4325 Gyv. HA 7855
S. DERGEL
Vyriškų Drabužių Siuvėjas
Norinti turėti gerus drabužius, kreipkitės pas mane
4355 St. Lawrence, Str.
Montreal

NEBŪK ŽILAS
Stebūklingos gyduolės, kurios panaikina žilumą, plaukų slinkimą ir plaiskanas. Šias gyduoles privalėtų turėt kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba plaiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Specialiai supažindinimui pasiūlome didelį $2.00 pakelį už $1.00. Užsisakyk šiandien ir sutaupyk dolerį. Jeigu nebūsite pilnai patenkinti, jums pinigai bus sugrąžinti. Reikalaujame agentų.
VALORTONE HERB. CO.
P.O. Box 54, Danville, Ill., USA

Ona Kutienė
Moterišku Sukneliu DEZAINORĖ—SIUVĖJA
Lietuvės moterys ir panelės, kreipkitės pas mane. Galite gauti už prieinamą kainą ir medžiagas.
163 Bellwoods Ave., Toronto

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per
DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patinkamiausia šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

Buv. TSR Sąjungos Rūmų Knygų Saugykla